

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1[—], lanskoletne 2[—]; mesečna naročnina Din 20[—], zatlino 30[—]. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-63. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta 51, 24, tel. 29-00. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. šek, rač. Ljubljana 15.621.

Št. 135

Ljubljana, torek, dne 16. junija 1931

Leto II.

Senator Lebrun

je bil izvoljen za predsednika francoskega senata, potem ko je bil prejšnji predsednik senata Doumer izvoljen za predsednika francoske republike.

Briand ostane

Pariz, 14. junija. AA. Na banketu bivših bojevnikov, ki se je vršil danes v Goudronu, je imel zunanji minister Briand važen političen govor. Dejal je, da ostane na svojem mestu toliko časa, dokler ne bo zagotovljen svetovni mir. V zahvali za prisrčni sprejem je Briand rekel, da smatra prisrčne ovacije, ki so mu jih priredili, za znak priznanja za njegovo mirovno politiko. Nato je Briand poudaril, da je trdno odločen doseči vse svoje cilje, ki so v interesu Francije. Dejal je, da so ga neupravičeno obtožili, da krši mir. Končno je Briand izjavil, da upa, da bodo vsa nesporazumjenja med Francijo in Nemčijo v kratkem odstranjena.

Pred sporazumom strank v Nemčiji

Berlin, 15. junija. d. V berlinskih političnih krogih so imeli včeraj in danes vtis, da je notranje-politični položaj od sobote sem znatno manj napet. Mnogo pozornosti je zbudil članek socialno-demokratskega predsednika državnega zbora Loebea v »Vorwärts«, ki ga izrecno označujejo kot svarilo pred iluzijami in ki vzbuja utis, da tudi v socialno-demokratskih krogih pričakujejo sporazumjenja z vladjo. Loebe svira pred sklicanjem državnega zbora in izjavlja, da bi se pač dobila večina za preklic zasilne naredbje, nikakor pa ne večina za ukrepe, ki bi mogli nadomestiti to zasilno naredbjo.

Spor med Vatikanom in rimsko vlado

Rim, 15. junija. »Osservatore Romano« še vedno dan za dnem poroča o izpadih fašistovskih nasilnežev proti katoliški akciji. Med drugim poroča, kako so fašisti žalili papeža in Vatikan. V Parizu so opustošili prostore kluba katoliških vseučiliščnikov. V Modeni so onemogočili »ersko manifestacijo. Prav tako so motili verske obrede v Bariu in Turinu. Po vsej Romuniji so pričeli dejansko napadati voditelje katoliške akcije, duhovščino in mladeniče. V Ravenu so ponoči nalepili na neko cerkev protifašistovske lepake. Ko je intervenirala policija, aretirala mnogo katoliških fantov in uvedla preiskavo, je dosegla, da so lepake tiskali v fašistovski tiskarni in da so tudi proglase sestavili fašisti po navodilih svojih voditeljev. V Ramu so fašisti 30. maja, ko so oblasti ravno razpustile vse katoliške organizacije, vdrli v uredništvo revije »Civiltà Cattolica« in ga popolnoma razdejali.

Molitve za uspeh razorožitvene konference

London, 15. junija. AA. Na pobudo canterburjskega nadškofa in poveljarjev ostalih cerkva v Angliji bodo po vsej Angliji in Irski molitve za uspešen potek razorožitvene konference, ki bo leta 1932. Verniki bodo prosili božjega blagoslova za to konferenco, ki naj postane osnova mira med narodi.

Delavski nemiri v Roubaix-u

Lille, 15. junija. AA. V Roubaix je prišlo v zadnjih nočeh do velikih nemirov, ki so bili najhujši, kar jih je bilo po vojni v Franciji. Ker so predilnice znižale meze, je delavstvo zapustilo delo. Komunistični agitatorji so stavkujoče nahujkali, da so se zabarikadirali v Rue de Longhaies. Na pomoč so poklicali vojaštvo in ognjegase. Toda vsi napor, da stavkujoče preženejo, so bili zaman. Borba je trajala v petek in v soboto v vso noč. Ker so komunisti dobili iz bližnjih krajev ojačenja, se boje, da se bodo nemiri ponovili.

Pariz, 15. junija. AA. V Roubaixu je prišlo sredi do novih nemirov, ker so komunisti formirali povorko, ki je štela 300 ljudi in hotela ropati. Interventirali je morala policija, ki je aretirala pet demonstrantov. Pozneje se je povorka zopet zbrala ter napadla neke trgovine in jih oropala. Demonstracije so trajale do polnoči, ko je bil red vzpostavljen. Aretiranih je bilo 24 oseb, trije policisti pa so bili ranjeni.

Nj. Vel. kralj in kraljica na Bledu

Odhod Nj. Veličanstev iz Zagreba - Nj. Vel. kraljica je sama vodila avtomobil - Ljudstvo je vladarja povsod navdušeno pozdravljalo - Prihod na Bled

Ljubljana, 15. junija.

Preteklo nedelje sta se pripeljala iz Zagreba na Bled Nj. Vel. kralj in kraljica z vso svojo visoko rodbino. Za časa svojega bivanja v Zagrebu je Nj. Vel. kralj imel priliko prepričati se, kako ga narod spoštuje in ljubi in kako mu je vdan in s kako otroško ljubeznijo in s kako velikim zaupanjem se oklepa Njega, od katerega pričakuje pomoči in uteh v svoji stiski. Na Hrvaškem je ni bilo vasi, kjer ne bi bilo ljudstvo svojega vladarja navdušeno pozdravilo in mu pripravilo svečan sprejem, a to ne mrzel in hladen, ampak poln iskrenosti. Potovanje po Hrvaški je bilo za Nj. Veličanstvi naporno, a ob enem je sijajno zadoščenje.

Na Bled prihajata Nj. Vel. kralj in kraljica na zaslužen odmor po dolgotrajnih naporih, ki jih jima nalaga dolžnost do naroda in države. Mi smo prepričani, da bo njuno bivanje med nami dalo nov dokaz ljubezni in spoštovanja našega kmetijskega naroda do visoke kraljevske dvojice.

O prihodu Nj. Vel. kralja na Bled smo prejeli naslednje poročilo:

Zagreb, 14. junija. AA. Nj. Vel. kralj in Nj. Vel. kraljica sta zapustila ob 9:25 v avtomobilu Zagreb in se odpeljala na Bled. Sofirala je Nj. Vel. kraljica. V avtomobilu se nahajal še adjutant general Pavle Pavlovič. Ob 11. so v posebni kompoziciji

dvorskega vlaka odpotovali na Bled minister dvora Boško Jeftić, maršal dvora general A. Dimitrijević in upravnik dvora general Vuković. Na postaji so se od g. ministra in ostalih funkcionarjev poslovili ban Savske banovine g. dr. Ivo Perović, upravnik policije g. dr. J. Bedeković in ravnatelj železniške direkcije g. Schneller z osebjem direkcije.

Zagreb, 14. junija. Iz Splita so se zjutraj pripeljali v Zagreb Nj. Vis. prestolonaslednik Peter, kraljeviča Tomislav in Andrej in kneza Aleksander in Nikolaj. Iz vlaka niso izstopili, ker je vlak nadaljeval že 10 minut kasneje svojo vožnjo na Bled. Prince so na kolodvoru pozdravili divizijski general Ječmenić in upravnik zagrebske policije dr. Bedeković.

Zagreb, 14. junija. Nj. Vel. kralj in kraljica sta se odpeljala z avtomobilom do Podsuseda, od tam pa preko Sombora v Brežice. Ker je bila nedelja silno lepa, je bilo v teh krajih silno mnogo izletnikov iz Zagreba, ki so kralja in kraljico navdušeno pozdravljali.

Bled, 14. junija. Danes se je pripeljala na Bled vsa kraljevska rodbina. Nekaj minut po sedmi uri zjutraj se je pripeljal v Ljubljano dvorni vlak, s katerim so se pripeljali kraljevski principi iz Splita oziroma iz Zagreba, izstopili pa so na postaji Bledjezero. Nj. Vel. kralj in kraljica pa sta se

peljala od Brežic preko Novega mesta in Ljubljane, kamor sta prišla nekaj po 12. uri na Bled. Ljudje so Nj. Vel. kralja in kraljico povsod navdušeno pozdravljali.

Ljubljana, 14. junija. Nj. Vel. kralj in kraljica sta se pripeljala v Ljubljano po dolenski cesti, potem pa sta se peljala preko frančiškanskega mosta po Prešernovi ulici na Celovsko cesto. Na Bled sta prišli Nj. Veličanstvi okoli tričetrt na dve popoldne.

Popoldne okoli pol treh se je peljal skozi Ljubljano dvorni vlak iz Zagreba z vsem dvorskim osebjem.

Vožnja Nj. Vel. kralja skozi Novo mesto

Novo mesto, 15. junija.

V nedeljo popoldne se je vršila na trgu kraljeviča Petra tombola naših kolašč. Polno je bilo ljudstva, meščanov in okoličanov. Pa je počasi privozila preko mostu elegantna limuzina ter si s signali delala pot skozi gnečo. Kar smo začuli: »Živijo, kralj Aleksander!« Vse se je gnetlo, vzklikalo, pa avto se je med tem že odaljil. Toliko smo še videli, da je pri volanu sedela Nj. Vel. kraljica. Malo za kraljevim avtomobilom je pribrel odprt voz s kraljevim spremstvom. Ves dan se je o tem govorilo po mestu in meščani le obžalujejo, da niso mogli lepše pozdraviti svojega kralja in svojo kraljico.

Potop izletniškega parnika »St. Filibert«

442 oseb utonilo — Ena najstrašnejših katastrof, kar jih je zadelo parnike — Potniki skoro sami delavci

Pariz, 15. junija. AA. Iz Nantesa poročajo: Izletniški parnik »St. Filibert« se je potopil včeraj v ustju Loire pri kraju Noire Montiere. Na parniku je bilo 500 izletnikov, in kolikor se ve, se jih je rešilo dozdaj samo 8. Katastrofa je nastala na ta način, da so se vsi izletniki, ki so videli, da udarjajo na desno stran ladje močni valovi, rodali na levi del ladje. Ko je prišel močen val, se je ladja obrnila in se potopila. Mogoče, da je število žrtev vendar nekoliko manjše kot 500, ker so se nekateri zaradi morske bolezni izkrcali v Noiru Montieru.

Pariz, 15. junija. AA. Iz Nantesa poročajo: Izletniški parnik »St. Filibert« je dolg 32 m in 6 m širok. Potopil se je včeraj na katastrofalen način, tako da se ta katastrofa more primerjati samo s katastrofo »Titanica« leta 1912., s torpediranjem »Lusitanie« za časa svetovne vojne, s katastrofo španskega parnika »Princ Asturski«, ki se je potopil s 445 ljudmi, s katastrofo angleškega parnika »Mendic«, s katerim je utonilo leta 1917. 625 oseb, s potopom ameriške prekoceanske ladje »Oranto« s 431 žrtvami ter s katastrofo italijanske ladje »Princesa Mafalda«, s katero je utonilo 312 ljudi.

Pariz, 15. junija. AA. Neki potnik, ki se je rešil o priliki katastrofe parnika »St. Filibert«, je izjavil dopisniku Agencije Havas:

Ob 18. smo ravno dospeli v ustje Loire in parnik je hotel zaviti ravno na odprto morje. S severa je pihal močan veter, tako da so udarjali na desni bok ladje močni valovi. Radi tega so šli vsi potniki na levo stran parnika, ki se je radi tega zelo nagnil. Tedaj je udaril v ladjo močan val ter jo prevrnil. Ko sem to videl, sem skočil v morje ter se prijel neke plavajoče stvari. Posrečilo se mi je priti v bližino rešilnega čolna, v katerem je bilo že nekoliko mojih nesrečnih tovarišev. Toda v rešilni čoln so udarjali valovi, tako da so ga večkrat obrnili. Pri tem sta našla smrt dva moja tovariša. V trenutku katastrofe sem videl na krovu številne žene in otroke, kako so vili roke in obupno klicali na pomoč.

Pariz, 15. junija. AA. Potniki na parniku »St. Filibert« so bili večinoma delavci; udeležili so se izleta, ki ga je organizirala delavska zveza Dolenje Loire. Na parniku je bilo tudi mnogo drugih delavcev sorodnih organizacij iz Nantesa. Vsi so bili člani socialističnih organizacij. Katastrofa se je dogodila v samem ustju Loire, nedaleč St. Nazaira. Veter je bil že dopoldne zelo mo-

čan. V enem rešilnem čolnu so se rešile 4 osebe, v drugem pa 7. Radi noči ni bilo mogoče dosti pomagati.

Pariz, 15. junija. AA. Poročajo iz St. Nazaira, da je zahtevala katastrofa parnika »St. Filibert« 442 žrtev.

Pariz, 15. junija. AA. Število mrtvih pri katastrofi izletniškega parnika »St. Filibert« v ustju Loire cenijo na 300 do 450. Najbrže pa bo število žrtev še večje, ker od 150 oseb, o katerih so mislili, da so se rešile, je ostalo živih le 17. Dostaj so našli samo 60 trupel. Kaj je zakrivilo katastrofo, ni še dognano. Nekateri menijo, da je bilo na komaj 32 metrov dolgem parniku preveč ljudi. Morje med Nantesom in Noire Montiereom je običajno popolnoma mirno. Ko se je parnik vračal, je zašel v strahovit orkan, kateremu ni bil kos. Vihar je najbrže zagnal parnik proti nevarnim čeram blizu Chateliera, kjer se je potopil. Potniki so se po vsej priliki zbrali na eni strani parnika, kar je povzročilo, da se je prevrnil. V eni sami minuti je bilo nad 400 potnikov v morju, kjer so se morali boriti z valovi. Spustili so sicer v morje z vso naglico rešilne čolne, kar pa ni mnogo pomagalo. En rešilen čoln, ki je skušal doseči obalo, se je prevrnil. Razen dveh so utonili vsi potniki.

Strahovit vihar v Angliji

London, 15. junija. AA. Nad Cheltenhamom je divjal včeraj popoldne najhujši vihar v zadnjih 25 letih. Trajal je 3 ure. Naliv je bil tako silen, da je reka Chelt narasla za 6 čevljev nad normalo in preplavila bližnjo okolico. Teniško igrišče blizu reke je bilo 2 čevlja pod vodo.

Na drugem kraju je reka predrila nasip in poplavlila bližnje ceste. Tudi v drugih krajih Anglije so divjali silni viharji, dočim je bilo v Londonu ves dan silno vroče. V Salisburyju je padala strašna toča.

V Birminghamu je vihar odnesel celo vrsto streh. Pri tem je bila ubita ena žena. Veliko oseb je ostalo brez strehe. Telefonske in brzojavne zveze so bile večinoma prekinjene.

London, 15. junija. AA. Silni viharji, ki so divjali v Južnem Walesu, v severni Angliji in v drugih krajih, so napravili veliko škodo. V Birminghamu je vihar odnašal strehe in lomil 400letna drevesa. Ubita je bila ena žena in 9 ljudi ranjenih. V Walkerju je ubila strela moža. Velikanski nalivi so povzročili v več krajih velike povodnje. V Welhpoolu je voda poplavlila 100 hiš in prekinila železniško zvezo. Brzovlake iz Londona v Manchester in v Liverpool so morali dirigirati preko drugih železniških prog.

Nagrade Poštne hranilnice za dijake

Beograd, 15. junija. AA. Te dni vrši Poštna hranilnica razdelitev nagradnih hranilnih knjižic za dijake vse države. Nagrade se dajejo iz fonda za štednjo ministrstva prosvete, ki se zbira na ta način, da vplačuje vanj Poštna hranilnica 1% čistega dobička. Vsaka knjižica se glasi na vlogo 100 Din. Na Dravsko banovino odpade 134 knjižice.

Imenovanja

Beograd, 15. junija. AA. Postavljeni so: Tome Majer, pomožni gozdarski uradnik v Kostanjevici, za podgozdarja 3. stopnje pri isti upravi; Alojz Lang v Kranju za pomožnega tehničnega uradnika v 9. skupini; Ivan Ahačič, podgozdar v 9. skupini v Kočevju, za podgozdarja v 8. skupini pri istem načelstvu. — Postavljen je dr. Viktor Kocijančič za sekundarja v državni bolnici, dr. Stanislav Zvolkelj pa za sekundarja na isti državni bolnici za duševne bolezni v Ljubljani. — Postavljen je Franjo Bakošan za uradniškega pripravnika pri izseljeniškem komisariatu v Parizu.

Zagrebski proces

Zagreb, 15. junija. k. Proces proti Hraniloviću in tovarišem se je danes nadaljeval. Pričeli so se govori braniteljev. Danes je govoril branitelj Soldina, Herega in Hranilovića. Po obširnem govoru je skušal dokazati, da so njegovi varovanci nedolžni. Razprava se bo jutri nadaljevala.

Nova ekspedicija na Grenlandijo

Kopenhagen, 15. junija. AA. V torek odpotuje v vzhodno Grenlandijo danska polarna ekspedicija. Vodi jo znani raziskovalec polarnega ozemlja dr. Lange-Koch. Ekspedicije se udeležijo tudi trije nemški geologi, dr. Fiebold iz Greifswalda, dr. Teicher in dr. Poser iz Berlina.

Težave podmornice »Nautilus«

London, 15. junija. AA. Poročajo, da se je podmornik »Nautilus« v srednjem Atlantiku pokvaril. Gospa Wilkins potuje s parnikom »Mauretania« v London in z veliko skrbjo pričakuje novic o soprogu. Preden je dobila poročilo, da se je podmornica pokvarila, je dejala, da upa, da se bo podmornica pojavila blizu »Mauretanie« in jo spremljala do Anglije.

Končno je rekla, da se čudi, da ji ni postal soprogo nobene vesti.

Tekme za svetovno prvenstvo v tenisu

London, 15. junija. AA. eČ teden dni se prično v Wimbledonu velike tekme za svetovno prvenstvo v tenisu, ki se jih udeležijo 23 narodov. Nekatera moštva so že prispela, med temi dve iz Amerike. Druga prispejo v začetku tega tedna.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 15. junija. d. Spreminjajoča se oblačnost, živahno delovanje neviht, soparno.

Kupujte domače blago!

V Vel. Bečkereku je bila v nedeljo otvorena konferenca naših gospodarskih krogov, ki je posvečena tudi nad vse aktualnemu in prepotrebni vprašanju, kako dvigniti notranji trg in kako ga povečati in okrepiti. Brez dvoma je, da je rešitev naše gospodarske krize v največji meri odvisna baš od ugodne rešitve tega vprašanja. Tako referat ljubljanske zbornice, ko referat zagrebške zbornice podajata jasna in izvedljiva navodila, kako je mogoče v popolni meri rešiti to najnujnejše vprašanje.

Dvoje je pri tem predvsem potrebno: kar ni neobhodno potrebno, se ne sme uvažati iz tujine, temveč se mora producirati doma. Drugi del recepta pa se glasi: Kupujte domače blago! Ni drugače namreč mogoče dvigniti domače produkcije, če ta ne najde svojega odjema doma. Danes gre na stotine in stotine milijonov stvari, ki bi jih z lahkoto izdelovali doma. Prvi pogoj dvigu domačega notranjega trga je zato dvig domače produkcije, ta pa more živeti le, če se vsi Jugoslovanci, zlasti pa vsi uradi in avtonomni zastopi ravna po geslu: Kupujte domače blago. To je danes geslo, ki pomeni izhod iz gospodarske krize in zato je to geslo zakon za vsakogar, ki hoče biti dober in vreden jugoslovanski državljan. V tem pogledu ni mogoč in se ne more dovoliti noben jalov kompromis, temveč se mora zahtevati od vseh, da se popolnoma ravna po tem geslu.

Čeprav je čisto jasno, da je v geslu: Kupujte domače blago ključ do blagostanja za nas vse, vendar pa si ne prikrivamo resnice, da bo to geslo le težko izvesti. Deloma so tega krivi predsodki, ki se jih kar ne more otresti naša javnost, deloma pa zadene krivda tudi nekatere naše producente. Enim ko drugim je zato treba reči par resnih besed.

Da bi se mogla razviti domača industrija, je država vpeljala zaščitno carino za domače izdelke. Zaščitno carino pa pojmujejo nekateri čisto napačno, samo kot najbolj enostavno sredstvo za čim hitrejšo obogatitev. Ti producenti redno vračunavajo zaščitno carino ter druge večje stroške tujega uvoznika v ceno svojih izdelkov in posledica tega je, da domače blago ni prav nič cenejše od tujega blaga, pa naj to plačuje še tako visoko carino. Iz zaščitne carine nastaja tako čisto navadna odrtija domačega konzumenta. To pa nikakor ni namen zaščitne carine in zato se ne sme trpeti, da bi se na tak način zlorabljala. Namen zaščitne carine je, da daje domačemu producentu možnost, da nudi svoje blago cenejše od tujega producenta. Nižja cena naj napravi domače blago privlačnejše in s tem poveča njegov konzum. Sele večji konzum pa naj da producentu večji dobiček. Samo to je v interesu našega gospodarstva.

Ali tudi najnižja cena ne pomaga, če ni kakovost blaga dobra. Mnogi naši producenti to tudi dobro vedo in zato venomer zboljšujejo kvaliteto svojih izdelkov. Nekateri pa tega nočejo vedeti in ti so predvsem krivi, da ima naša javnost silen predsodek proti domačemu blagu. Ta predsodek je tako močan, da vsled njega sploh ni mogoče takoj izvesti gesla: Kupujte le domače blago. Treba je najprej ta predsodek ubiti in to je prva naloga, ki jo morajo izvesti vsi narodni delavci in pri katerih morajo najaktivneje sodelovati zlasti vsi zainteresirani producenti.

Da izgine ta predsodek, ni drugega sredstva, kakor da se konzumenta prepriča, da je domače blago tujemu po kvaliteti enako, po ceni pa cenejše. Treba vprizoriti posebne razstave, na katerih se bo konzument osebno prepričal, da je zanj ugodnejše, če kupi domače blago. Za celo vrsto izdelkov se more še danes nuditi ta dokaz, ker polno naših izdelkov je enakovrednih, če ne še boljših od tujih. Nekatera pa žal še niso dosegla te višine in stremiljenje vseh bi moralo biti, da tudi ti izdelki postanejo konkurenčni s tujimi, to se pravi — enakovredni.

Nadalje je treba izdelati točen seznam vseh predmetov, ki bi jih mogli izdelovati doma, a jih uvažamo iz tujine. Takoj za tem pa bi bilo treba napraviti načrt, kako se naj postopoma izvede naša popolna gospodarska osamosvojitev, da bomo vse, kar potrebujemo, tudi izdelovali doma in te izdelke tudi kupovali. Z vso doslednostjo bi se moral ta načrt izvajati in ta načrt bi moral postati jugoslovanska »prijateljska«, da se poslužimo najmodernejše krilalice.

Kupujte domače blago! To je geslo, ki nam odpira pot v blagostanje. Ali res nečemo doseči to blagostanje? Ali res bočemo ostati reveži?

Boj za nemške reparacije

Katoliški centrum v Nemčiji za skorajšnjo rešitev reparacijskega vprašanja — Senzacionalna izjava ameriškega podtajnika Castla

Berlin, 14. junija. AA. Politični krogi so z veliko napetostjo pričakovali govor kancelarja Brüninga na današnjem sestanku izvršilnega odbora parlamentarne skupine katoliške stranke. Kancelar bi imel v tem govoru očrtati vladno politiko. Po seji so objavili komuniste, kjer katoliška stranka ponovno naglašava važnost rešitve reparacijskega problema, ki edina lahko reši Nemčijo in druge evropske države revolucionarnih pokretov. Stranka pozivlja v komunistično pametne ljudi vsega sveta, naj se odločijo, preden ne bo prepozno.

Kancelar Brüning se je vrnil nocoj v Berlin in bo nadaljeval pogajanja s političnimi strankami v ponedeljek dopoldne. Splošno prevladuje mnenje, da je vlada pripravljena nekoliko izpremeniti zasile odredbe pod pogojem, da bo novi način obdavčenja prinesel državni blagajni dovolj sredstev.

V torek bo odbor senjorjev državnega

zbor končno veljavno odločil, ali naj se državni zbor skliče takoj, ali ne. Splošno mnenje, da bo kancelar Brüning končno vendarle premagal vse težkoče.

Berlin, 14. junija. AA. Na časopise in politične kroge je napravila silen vtis izjava ameriškega državnega podtajnika Castla v Washingtonu, da je ameriška vlada v primeru resne finančne krize pripravljena odstopiti od načela, da se morata strogo ločiti vprašanje reparacij in medzavezniki vojnih dolgov. Nekateri listi smatrajo to izjavo za senzacionalno in menijo, da v primeru resne finančne krize pripravljena državnega tajnika Stimsona in zakladnega tajnika Mellona v Evropi.

»Lokal Anzeiger« pravi, da bo postala praktična vrednost Castlove izjave v kratkem jasna za Nemčijo. Vendar pa ta izjava ne pomeni še, da so Združene države pripravljene dovoliti svojim dolžnikom moralij.

Otvoritev romunskega parlamenta

Kralj obsoja strankarstvo — Za prijateljsko razmerje z vsemi sosedi

Bukarešta, 15. junija. AA. Po svečani službi božji v patrijarški cerkvi ob 11. dopoldne je bila svečana otvoritev parlamenta ob 12. v navzočnosti vseh senatorjev in narodnih poslancev, članov vlade in mnogo občinstva, ki je navdušeno vzklikalo kralju Karlu. Pri otvoritvi parlamenta je kralj Karol imel govor, v katerem je izrekel tudi te želje:

»Žalostni pojavi strankarskih nesoglasij, ki utegnejo kompromitirati tudi sam parlament in parlamentarno življenje, naj se nadomestijo s sodelovanjem, ki edino lahko trajno zagotovi državi ustanove, ki se ne bodo menjale iz izpremembe režima. Eden izmed smotrov vlade je v tem, da vrne državi duševno stanje, preveto s svobodo in naslanjanjem na avtoriteto.«

Dalje omenja kraljeva poslanica zakono-

dajno politiko, ki ji mora biti namen upravnost in sodno izenačenje. Treba je znižati proračunske izdatke, povzdigniti poljedelstvo, reformirati šolski pouk, organizirati industrijo in promet itd.

Glede zunanje politike pravi kraljeva poslanica med drugim: »Mi želimo tudi nadalje živeti v prijateljskem razmerju z vsemi državami in bomo storili vse, da se to razmerje še izboljša. S svojimi zavezniki smo zvezani s slavnimi spomini in hočemo ohraniti pravične rezultate, ki smo jih z njimi dosegli. Naš namen je še bolj okrepiti to solidarnost, ki je edino sredstvo za ohranitev civilizacije, ustvarjene s tolikimi naporji. Mi smatramo, da se mir, ki je toliko potreben, ne more zagotoviti z izpremembami meja, nego samo z odstranitvijo mednarodnih nesoglasij.

Jugoslovanski bojovníki v Franciji

Marseille, 14. junija. AA. Snoči so dospeli v Marseille na potu iz Lyona bivši jugoslovanski bojovníki in rezervni častniki. Na postaji so jih sprejeli zastopniki meščanskih in vojnih oblasti. Pred postajo se je formirala povorka. Povorka je odšla v »Chateau des Fleurs«, kjer je bil prirejen banket za 500 povabljenec. Med odličnimi gosti so bili jugoslovanski generalni konzul v Marsellu »Adjemović, predsednik francoskega združenja bojovníkov Marterault in drugi. Predsednik marsejske sekcije Polius d'Orient je imel na banketu govor, v katerem je slavil bratstvo francoskega in jugoslovanskega brožja, ki je skovalo trdno zvezo med Francijo in Jugoslavijo.

Marseille, 14. junija. AA. Delegati bivših jugoslovanskih bojovníkov so obiskali otok Frioul, kjer se nahaja grobnica jugoslovanskih bojovníkov, ki so umrli za časa vojne in bili tu pokopani. Jugoslovanski bojovníki in francoski

častniki so okrasili grobove z vencel. Ob 10. so se zbrali bivši jugoslovanski bojovníki in položili venec na ploščo spomenika padlim bojovníkom.

Po povratku v mesto je bil jugoslovanskim gostom prirejen svečan sprejem v občinskem domu. Velika dvorana je bila za to priliko posebno okrašena. Predsednik marsejske občine Ribeau s člani občinskega odbora in predstavniki meščanskih in vojaških oblasti je zadel gostom v lepem govoru dobrodoščilo. Ribeau je omenil velike žrtve jugoslovanskega naroda, ki je mnogo pripomogel k zmagi. Polkovnik Radosavljević se je zahvalil za izraze prijateljstva in bratstva francoskega naroda ter dejal, da bo Jugoslavija vedno na strani onih, ki se borijo za mir. Nato je bila prirejena zakuska na čast gostom. Bivši jugoslovanski bojovníki so odpotovali zvečer v Grenoble.

Kongres narodnih železničarjev v Mariboru

Obhod po mestu — Kongres v Narodnem domu — Izlet na Mariborski otok — Obed pri »Orlu«

Maribor, 15. junija. Drugi dan kongresa Združenja jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev se je večer pričel z zbiranjem delegatov in članov med 8. in 9. uri zjutraj pred Glavnim kolodvorom. Tu se je malo pred 9. uro formirala močna povorka z zastavo in godbo »Drave« na čelu ter odkorakala med navdušenim vzklikanjem po Aleksandrovi cesti, Slovenski ulici, Gosposki ulici, Glavnem trgu in Tattenbachovi ulici v Narodni dom.

Takoj po prihodu je v veliki dvorani otvoril poslevoedeči predsednik organizacije, šef prometnega odelka generalne direkcije državnih železnic v Beogradu g. Laza Djordjević trinajsti kongres združenja in predlagal, da se odpošlje vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju Aleksandru, kar je dalo povod za navdušene manifestacije za vladarja, vladarski dom in državo. Generalni tajnik g. Bakić je prečital še pozdravne brzojavke, ki so se odposlale min. preds. gen. Živkoviću, prometnemu ministru dr. Radičeviću in generalnemu direktorju Šreploviću. Na to je pozdravil zastopnika vlade in bana, okrožnega inspektorja g. dr. Schaubacha, poveljnika mesta g. generala Pavlovića, polkovnika Putnikovića, okrajnega glavarja dr. Ipavca, predsednika NO g. prof. Kenda, zastopnika mestne občine g. ravnatelja Köchlerja, časnika itd.

Iz poročil je bilo razvidno, da šteje združenje sedaj krog 30.000 članov, dočim je vseh železničarjev v Jugoslaviji 85.000. Ker so bile vse podrobne zadeve rešene že na predkonferenci v soboto, kjer je bila sprejeta tudi resolucija, je kongres v vsem ohranil le manifestacijski značaj. Posebno navduševalen in poln globoke ljubezni do države je bil govor predsednika. Za njim je zbrane pozdravil okrožni inspektor g. dr. Schaubach, naglašajoč zaslugu narodnih železničarjev za osvobodjenje Maribora in severnega slovenskega ozemlja. Za Narodno obrambo je govoril g. prof. Robert Kenda, za ministra prometa in ljubljanskega direktorja g. inž. Klodić iz Ljubljane, za ljubljanski odbor g. Rotar, ki je posebno čestital mariborski or-

ganizaciji, ki šteje sedaj že krog 1400 članov, za beograjski občinski odbor g. Kolenović, za zagrebškega g. inž. Krstić, za mornarje g. dr. Lekić in naposled še predsednik mariborske organizacije g. Tumpej, ki je orisal tukajšnje razmere in borbo za zmago nacionalne in državne misli med železničarji v Mariboru, kjer so v železniški službi še vedno tudi ljudje, ki so se ob prevaru borili proti Jugoslaviji in ki še danes ne znajo državnega jezika. Njegov govor je bil sprejet z velikim navdušenjem, pa tudi začudenjem, da so taki uslužbenci sploh mogoči. Po govorih je tajnik prečital pozdravne brzojavke, ki so se odposlale in na to svoje poročilo o delu vodstva v preteklem letu.

Iz poročila tajnika g. Bakića je bilo razvidno, da je organizacija med letom morala menjati predsednika, ker je lani izvoljen g. Šreplović postal generalni direktor. Poverjen je bil s to funkcijo g. Laza Djordjević. Seje plenuma so bile štiri. Poročilo so zborovalci brez debate odobrili. Za častna predsednika sta bila izvoljena generalni direktor g. Šreplović in šef prometa g. Djordjević, v odbor pa: za predsednika g. Laza Milošević, za I. podpredsednika g. Andra Petrović, za drugega g. Drago Vojinović, za prvega tajnika g. Jovan Bakić, za drugega g. Joža Simončič.

Po kongresu in kosilu so si gosti ogledali mariborsko okolico, posebno Mariborski otok in naprave na njem, katerim se niso mogli nadežati. Zvečer ob 20. uri je pa bil v spodnjih prostorih hotela »Orla« banket, katerega so poleg delegatov posetili tudi zastopniki oblasti, vojske, tiska itd. Govoril je tu prvi g. Andra Petrović, ki je pozdravil posebno zastopnike oblasti: g. dr. Schaubacha, g. gen. Pavlovića, polkovnika Putnikovića, podžupana g. dr. Lipolda itd. Zdravice so pa izrekli še gg. Deržić, gen. Pavlović, dr. Lipold, prof. Kenda, Kolenović, Balkaš, Sušić iz Sarajeva, polkovnik Putnikovića itd. Po banketu se je večina delegatov odpravila s posebnim vlakom na Bled, drugi pa so ostali še v Mariboru ter odšli na Pohorje, na Fale, v Rogaško Slatino in drugam.

Veliko kmetско zborovanje v Slav. Brodu

Brod, 14. junija. AA. Danes se je v Slavonskem Brodu vršilo veliko kmečko zborovanje. Vse hiše v Brodu so bile okrašene z zastavami in vse mesto je bilo v slavnostnem razpoloženju. Zborovanja se je udeležilo okoli 2000 kmetov iz vseh okoliških vasi. Na zborovanju je bilo videti mnogoštevilne društvene zastave. Zborovanje se je začelo ob 10. dopoldne. Otvoril ga je Ivan Caldarević, bivši narodni poslanec HSS. V svojem govoru je pozdravil zborovalce ter se jim zahvalil, da so prišli v tako velikem številu na zborovanje. Prečital je pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju, predsedniku vlade generalu Petru Živkoviću in banu savske banovine dr. Ivo Peroviću. Zborovalci so sprejeli brzojavke z navdušenjem. Nato je nastopil glavni govornik Karlo Kovačević, ki je v svojem govoru izjavil, da se zborovanje vrši kot manifestacija udanosti Nj. Vel. kralju in kot znak odobravanja dela kraljevske vlade. Bivši strankarski režimi navzlic dolgoletnim vladanjem niso mogli konsolidirati države. Ti režimi so dovedli do 20. junija, ko je tekla v narodni skupščini kri. Nastala je težka situacija, ki jo je prekinil Nj. Vel. kralj s svojim aktom z dne 6. januarja, ko je vzel v svoje roke krmilo državnega broda. S tem dnem je nastala nova doba, v kateri se dela v korist naroda in države. Tudi kmetje morajo delati v duhu kraljevega manifesta. Govornik omenja nato kako obiskuje Nj. Vel. kralj hrvatske vasi in hodi kot apostol od vasi do vasi, sprašuje za težave kmetov in pomaga, kjer more. Govornik je pozval na kraju kmete, naj pomagajo Nj. Vel. kralju pri njegovem delu v korist kmetov. Nato so govorili še banski svetniki Tomo Kovačević, Jakob Sokolović, Gjura Simić in bivši član poslovnega odbora HSS Ilija Martinović.

Na koncu zborovanja je bila sprejeta resolucija, v kateri se izraža vdanost naroda Nj. Vel. kralju in v kateri se pozdravlja uspešno delo kraljevske vlade ter obsoja delo narodnih izdajalcev, ki skušajo motiti mir in red v naši dragi Jugoslaviji.

Spomenik kralju Petru v Supetru

Split, 15. junija. AA. Na Vidov dan bodo v Supetru na otoku Braču odkrili spomenik kralja Petra I. Velikega Osvoboditelja. Spomenik bo stal sredi trga, ki so ga preuredili v park. Prispevke za spomenik so poklonili domačini in pa oni občani, ki živijo v Ameriki.

Španska vlada izgnala primasa Španije

Madrid, 15. junija. AA. Ko je španska vlada doznala, da se je v Španijo vrnil primas Španije kardinal Segura, je izdalo redarstvo nalog, naj pozove kardinala, da takoj zapusti Španijo. Redarstvo ga je našlo v avtomobilu na potu iz Madrida v samostan Guadilfearo. Redarji so kardinalu izročili nalog vlade in mu dovolili samo, da se je nekoliko ur odpočil v samostanu, nakar je moral odpotovati proti francoski meji.

Borzna poročila

dne 15. junija,

Devizna tržišča

Ljubljana, 15. jun. Amsterdam 2273, Berlin 13395—13425, Bruselj 78619, Budimpešta 9874, Curih 109530—109830, Dunaj 79204—79504, London 27438—27518, Newyork 5639, Pariz 22117, Pariz 16695—16775, Trst 29561—29576, Zagreb, 15. jun. Amsterdam 2270—2273, Dunaj 79204—79504, Berlin 13395—13425, Bruselj 78649 bl, Budimpešta 98590—98890, London 27438—27518, Milan 29461—29661, Newyork 5629—5649, Pariz 22017—22317, Praga 16695 do 16775, Curih 109530—109830.

Dunaj, 15. jun. Amsterdam 23650, Atene 923, Beograd 12259, Berlin 16882, Bruselj 9908, Budimpešta 12410, Bukarešta 42275, London 345883, Madrid 7275, Milan 3726, Newyork 71120, Pariz 2787, Praga 210713, Sofija 51535, Stockholm 19085, Kopenhagen 19045, Varšava 7970, Curih 13819.

Curih, 15. jun. Beograd 9115, Pariz 2017, London 25045, Newyork 51505, Bruselj 7168, Milan 2697, Madrid 5210, Amsterdam 20744, Berlin 12222, Dunaj 7238, Sofija 373, Praga 152575, Varšava 5775, Budimpešta 90025, Atene 667, Carigrad 244, Bukarešta 30762, Helsingfors 129162, Buenos-Aires 1575.

Vrednostni papirji

Na ljubljanskem tržišču ni sprememb. Zagreb, 15. junija. Državni papirji: 7% inv. pos. 8675—87 (8650, 87, 8750, 88), vojna škoda ar. 406—408 (410, 408, 407), vojna škoda kasa 406—40750 (410, 407), vojna škoda dec. 408—409, 4% agr. obv. 48—4950, 7% Bler 80 do 81, 8% Bler 9025—9075 (90), 7% pos. hipot. 8175—8250 (82, 8250), Begluške 65—6550. — Banka: Hrvatska 50—60, Prastrediona 950 do 960, Union 167—168, Jugo 6750—68, Ljublj. kred. 120 d, Medjunarodna 68 d, Narodna 6700—7000, Srbska 191—193. — Ind.: Sečerana Osijek 245 do 255, Trboveljska 226—228, Slavonija 200 d, Vevče 120 d.

Dunaj, 15. jun. Bankverein 15, Dunav-Sava-Adria 1245, Prioritete 9425, Trbovlje 28, Leykam 225.

Ljubljansko lesni tržišče

Tendenco neizpremenjeno mlačna, promet: 10 vag. bukovih pragov, 1 vag. olja.

Zitna tržišča

Na ljubljanskem tržišču tendenca stalna, brez prometa.

Poslovilni večer poslanika in ministra dr. Šveglja

Pred svojim odhodom v Južno Ameriko je priredil poslanik in minister dr. Švegel v »Unionu« večerjo, katere so se udeležili skoraj vsi najodličnejši zastopniki iz našega političnega, upravnega, vojaškega, umetniškega in šolskega življenja, močna deputacija iz bivšega volilnega okraja dr. Šveglja, iz Gorskega Kotara ter mnogo njegovih ožjih rojakov iz Gorenske. Nekaj povablencev je bilo zadržanih.

Večer je bil vzorno prirejen in bil je prežet z duhom resnične iskrenosti, najboljši dokaz, kako pristrčno prijateljstvo si je pridobil minister Švegel v vseh krogih. Videlo se pa je iz cele vrste govorov, kako se je minister Švegel vedno zavzel za vsakogar, ki se je obrnil nanj za pomoč. Kar je poudaril v svojem govoru, da treba skrbeti za reveže, to je v življenju tudi vedno izvrševal. Iskrena hvaležnost vseh, ki so ga poznali, mu bo zato sledila na njegovo novo mesto.

Na večerju je kot prvi spregovoril minister Švegel in pozdravil svoje prijatelje s tem govorom:

Dovolite mi, da se Vam pristrčno zahvalim, ker ste se odzvali mojemu vabilu. Prosim Vas, da me ohranite v prijateljskem spominu, kakor bom tudi jaz Vas vse. Ako v svoji preteklosti nisem toliko naredil, kolikor bi jaz sam rad in kolikor ste morda tudi Vi od mene pričakovali, tedaj Vas prosim: Ne bodite mi preostri sodniki! Stari Rimljani so rekli: In magnis voluisse est. V velikih stvareh si storil dovolj že, ako si imel dobro voljo. Prosim Vas, da zupate v mojo dobro voljo tudi na novem mestu, na katerega me je postavila dobrota Njegovga Velikanstva. Zagotavljam Vas, da bom vse svoje moči napel in porabil v službi kralja, domovine in sirot in v blagor revežev.

Mi vsi vemo, a zlasti ministri naj bi vedeli, da življenje ne vsebuje ničesar, kar bi z gotovostjo posedovali. Edino, kar nam nihče vzeti ne more, je spomin na to, kar smo nekoč imeli, spomin na vse, kar smo lepega in dobrega doživeli. Ta spomin bom nesel s seboj v negotovo bodočnost.

Večina od nas je rojena tu v Sloveniji, kjer so naši predniki v davnih časih orali zemljo, v tisti provinci, na katero se je pred vojno gledalo kot na najsiromasnejšo med nekdanjimi avstrijskimi deželami in s katero se je ravnalo po svetopisemskem izreku, da tistemu, ki ni nima, tudi ni treba ničesar dati.

Hvaležen sem usodi za to, da mi je bilo v življenju dano živeti pod solncem svobode dveh kontinentov. Bil sem še zelo mlad in vsprejemljiv, ko sem našel v Ameriki skoroda drugo domovino, v deželi, katere veliki prezident je prvi od vseh tujih reprezentantov leta 1918 proglasil za Jugoslavo pravico do samoodločbe. Zal mi je, ko vidim, da imajo Beograd, Zagreb in tudi druga naša mesta »Wilsonove trgeze«, tu v Ljubljani, v središču ljudstva, katerega interesi so bili Wilsonu tako blizu, pa se zanj predvidena cesta imenuje še vedno Dunajska.

Po povratku iz zemlje osvoboditelja Washingtona v našo domovino osvoboditelja kralja Petra, sem z Vami vred doživel, da so se izpolnile vse sanje naše mladosti. Dovršeno je bilo delo, ki ga je začel na Topoli Veliki Karadjordje. Nemogoče mi je, da ne bi se sponiral na one lepe besede iz himne lorda Byrona, ki so jih Amerikanci napisali na spomenik na bojišču pri Lexingtonu, kjer je počila prva puška v vojni za njih osvoboditev. Te besede se glase: »Boj za svobodo, enkrat začet in podedovan od krvavega očeta na sina, je vedno dobljen, pa če je še tolikokrat izgubljen.«

Danes nas vse združuje en ideal, za katerega bodo bila naša srca, dokler bodo sploh bila in združuje nas ena molitev: za našo zedinjeno domovino, da pod vodstvom našega kralja, zaščiteni od naše vojske, prosvetljena od naše prosvete raste in napreduje v korist vsakemu posamezniku, v čast Jugoslavije in v napredek človečanstva.

Sedaj pa, na potu v kontinent tretjega velikega Osvoboditelja Bolivarja, prosim Vas vse, da skupno zakličemo svojemu vzvišenemu vladarju: Da Bog živi kralja Aleksandra I.!

Vsi so se pridružili temu klicu, nakar je v toplo občutenem govoril bivši poslanik in minister Ivan Hribar. Uvodoma je opozarjal na veliko važnost Argentine za naše gospodarstvo in zlasti tudi za primorske izseljence, za katere se bo poslanik Švegel gotovo z vsemi silami zavzel. Svojo ljubezen za naše izseljence je dokazal že takrat, ko je bil avstrijski generalni konzul v Ameriki. Pred vojno je njemu pisal pismo, v katerem je podrobno opisal težave naših izseljencev in rotli, da domovina stori nekaj za nje. Radi strankarske razdvojenosti pa ni bil njegov klic upoštevan, kakor bi moral biti.

Zupan dr. Puc je nato govoril o vedni pripravljenosti dr. Šveglja, da pomaga in sicer brez ozira na politične strankarske interese. Pripravljen je, da bo tudi v bodoče ohranil svojo naklonjenost do naše ožje domovine.

Nato sta govorila župan iz Delnice Snajder in dr. Koritnik iz Čabra, ki sta oba poudarjala veliko skrb, ki jo je poslanec in minister Švegel vedno imel za dobro Gorskega Kotara, katerega ostane v nepozabnem spominu. Prav tako sta naglasila druga dva govornika, Amerikanec Remee in župnik Piber, kako se je minister Švegel vedno zavzel za izseljence in reveže. Nato so govorili še bivši minister dr. Ku-

kovec, podpredsednik zbornice za TOI Ogriin, starosta JGZ Josip Turk, leški župan Azman, notar dr. Koder, prota Janković, glavni urednik »Jug. Lloyd« Malinae in drugi.

Bil je iskren in lep prijateljski večer, ki

ostane vsem v najlepšem spominu. Pripomni mo še, da je daroval min. Švegel vsakemu udeležencu reprodukcijo slike »Karadjordjev ustanak« iz svoje bogate galerije slik jugoslovanskih umetnikov.

Dravska banovina ima 1,120.584 prebivalcev

Poročilo banskega popisnega odbora o ljudskem štetju

Ljubljana, 15. junija.

Banski popisni odbor v Ljubljani, katerega so tvorili gospod ban dr. Marušič Drago kot predsednik in gospodje dr. Gregorič Vinko, zdravnik, Hribar Rado, industrijalec, Juvaneč Ferdinand, šolski ravnatelj v p., dr. Klinar Tomaž, kanonik, Rebek Josip, ključ. mojster, Sancin Ivo, šef kmet. oddelka v p., Barle Ivan, župnik, Vargazon Ernest, načelnik pri žel. dir. v p., dr. Vončina Fr., načelnik pri kraljevski banški upravi, vsi v Ljubljani, je imel v sredo 10. t. m. pod predsedstvom g. bana dr. Marušiča svojo zaključno sejo. Iz poročil g. bana in g. načelnika dr. Vončina posnemamo:

Popis prebivalstva je v vsej banovini končan in popisni material vposlan statističnemu uradu v Zagrebu v obdelavo.

Popisovanje je poteklo v miru in brez večjih motenj. Priročje o nasilju ali potvarjanju ni bilo od nikoder. Narod, ki je bil o namenih popisovanja zadostno poučen, je v splošnem pokazal zaupanje, tako da smemo tudi kmetijsko statistične podatke smatrati za dovolj točne.

Popisovalci so bili večinoma državni nameščenci, ki so bili med popisovanjem oproščeni svojih rednih službenih dolžnosti. Opravili so

svojo nalogo požrtvovalno in povečini brez nagrade.

Po pregledu, ki ga je sestavil banski popisni odbor, je štela Dravska banovina v noči med 31. marcem in 1. aprilom 1931 v celoti 1,120.584 prebivalcev.

Od tej je 540.175 moškega, 580.409 ženskega spola. Inozemskih državljanov imamo 15.631. Po narodnosti je Jugoslovancev 1,091.814, Nemcev 21.208, Madžarov 3748, po materinem jeziku Slovencev 1,064.122, Srbohrvatov 17.725, Nemcev 26.654, Madžarov 7679, po veroizpovedi rimskokatoliške 1,087.916, pravoslavne 5807, evangelijske 25.028 in židovske 761. Ostalo odpade na razne narodnosti odnosno veroizpovedi.

Letošnji popis prebivalstva je pokazal znatno številno premoč ženskega spola nad moškim (nad 40.000), precejšnje število inozemcev in velik porast jugoslovanskega elementa.

V splošnem pa moremo biti z izidom popisovanja zadovoljni, zlasti v nacionalnem pogledu.

Seja se je zaključila z zahvalo g. bana vsem članom banskega popisnega odbora, kojega funkcije so s tem dnem prenehale.

Sokolska nedelja

Z Ljubljanskim Sokolom ob naši zapadni meji

S šestimi avtobusi in tovornimi avtomobili in štirimi okrašenimi taksijski smo odjadrili v nedeljo ob 8. uri izpred Narodnega doma proti Škofji Loki in proti Zirem. 12 km od Škofje Loke se odcepi prijetna senčnata pot v najbolj idilični kraj, ki ga je stvarstvo dalo naši ožji domovini. Nemo korakajo sokolske čete mimo Tavčarjevega dvorca, domačica dvorna dama dr. Franja Tavčarjeva jih pozdravlja na grobu Sokola, nacionalista, velikega Jugoslavana, pisatelja in pesnika. S tri minutnim molkom je pozdravilo sokolstvo svojega soborca. Br. Kajželj in sestra Mužinova sta položila krasen venec na grob.

V tričetrt ure smo srečno prispeli v Žiri, to našo majhno, obenem pa čvrsto in nadvse lepo obmorno trdnjavo. Številne državne zastave, številni Sokoli-branilci naše meje in številno narodno zavedno žirovsko prebivalstvo nas je sprejelo z mogočnimi in burnimi »Zdravo«. Sokoli-telovadci so pričeli takoj s skušnjami, drugi so se pokrepčali.

Na meji.

S čudnim nepojmljivim hrepenenjem so si Sokoli s potrtimi srci ogledovali živo rano v našem narodnem telesu. Podset korakov oddaljeni ena od druge se nahajala naša in italijanska stražnica, jedva pol kilometra oddaljeni od zadnje hiše v Zirem. Prav na mejo sem stopil in nekoliko podzvestno udihal oni idrijski zrak, tako težak in strupen, ki pa ga udihavaš z naslodo. Naši stražarji, mrki in resni, oni žlobudrivi in skoro otročji, naša stražnica lična, čista in prijetna kot majhno telovadišče, ona... Karabiner in finančni stražnik, oba ozka in nizka, čuvata »svete meje« Italije. »Buona gente voi altri!« so mi rekli.

Sprevod in nastop.

Ob 14. se je vršil po glavni ulici sprevod sokolstva, burno pozdravljen od zavednih žirovcov. Mogočni »zdravo«, pomešani z akordi sokolskih koronirnih godbe Sokola I. so se razlegali tja preko zapadne meje. Na čelu spreveda dva kmečka jezdeca v narodnih nošah, nato sokolska konjenica, godba Sokola I., članstvo s praporjem v krojih in civilu, članice, narodne noše, ženski naraščaj, moški naraščaj in deca.

Na letnem telovadišču žirovskega Sokola se je vršila ob 16. uri javna telovadba, katere se je udeležilo številno občinstvo iz Žirov in okolice. Telovadbo sta vodila načelnik br. Ljotje Vrhovec in načelnica sestra Adela Mužinova.

Ob zvokih godbe Sokola I. je prikoralala na telovadišče moška deca, ki je proste vaje izvajala prav lepo, enako je bil lep nastop ženske dece. Sledila je orodna telovadba moških oddelkov, ki so pokazali na drogu, konju, bradlji in v krojih nekaj prav lepo izvedenih vaj. Ženski naraščaj je izvedel proste vaje za vsesokolski zlet v Pragi, nakar je nad 60 članov izvedlo prav strumno in skladno proste vaje za vsesokolski zlet v Pragi. Moški naraščaj je kot vedno izvedel proste vaje zelo dobro in žel zaslužen pohvalo občinstva. Nastop vzorne vrste Ljubljanskega Sokola je napravil najboljši utis, saj so nastopili v vrsti bratje, ki bodo odšli drugi mesec na mednarodno tekmo v Pariz. Nastop članic s prostimi vajami za Prago je bil prav lep in skladno izveden. Odbojka med člani in naraščajem je končala z rezultatom 10 : 8 za člane. Izvrsno je bila izvedena nato naslednja točka deveterice, nakar so sledile hkratne vaje na treh drogih, ki so bile prav lepe in skladne. Telovadbo je zaključila dvanašterica članic Ljubljanskega Sokola s spremljevanjem klavirja. Članice v okusnih modrih oblekah so izvedle proste vaje odlično. Telovadba je vsestransko usela in so sodelovali pri javnem nastopu tudi domačini.

Po končani telovadbi je pozdravil ljubljanske in druge Sokole br. Justin. Zamisel Ljubljanskega Sokola, da svoj polet usmeri v Žiri, je bila sprejeta med Sokoli-domačini z navdušenjem in priznanjem. Posebna hvala br. Šumi, Forte in Antosiewicz, ki so nas počastili. V imenu občine je govoril župan br. Naglič, ki je poudaril, da koraka Sokolstvo po načelih in smernicah, ki mu jih je zažrtel prvi Sokol Nj. Vel. kralj. Za pristrčen pozdrav se je zahvalil starosta

Ljubljanskega Sokola br. Kajželj, ki je naglasil, da ne prihaja Ljubljanski Sokol v goste k svojemu drugu v vzpodbudo, ker ta ni potrebn, pač pa prihaja v obmejno začasno majhno, vendar krepko trdnjavo, da jo spozna in občuduje. Se bomo prišli med vas, pomozite Bog in sreča junaška. — Pozdravil je brate Sokole iz Poljanske doline, Škofje Loke, Žirovnice, Sovodnja, Logatec, Vrhnike, Rovt, Most pri Ljubljani itd. Po govorih, je Ruski Sokol prednašal svoje nepozabne balalajke s petjem.

Ob sedmih smo se pristrčno in iskreno poslovili od naših vrlih žirovcov. Krasna cesta, gladka in negovana, drži o divje romantičnih soteskah in idiličnih gozdnih obronkih prav ob meji. Samo kratek odpočitek v Logatcu. Naša vrla godba je še hitro odigrala Kramarjevim gostom dva komada in že smo drveli po lepi cesti proti Vrhniki. V ostalem pa smo se vozili v splošnem zelo lepo, zato se moramo v prvi vrsti zahvaliti Sokolstvu naklonjenim tvrdkam: Briceelj, ing. Dukič, Slamič, Pivovarna Union, Tujec in Verlič, ki so dale vozila na razpolago. Našim žirovcem junaški Zdravo!

Sokolsko društvo v šiški

Ljubljana, 15. junija.

Je včeraj na izredno slavnosten način položilo temeljni kamen za bodoči Sokolski dom, ki bo kras cel Šiške. Šiška se je za ta pomembni sokolski praznik oblekla v svečano obleko, skoro iz vseh hiš so plapolale naše državne trobovnice v pozdrav Sokolstvu in gostom, ki so v častnem številu pobiteli v Šiško. Ze v zgodnjih jutranjih urah je oživel letno telovadišče v Drmotovi ulici, kamor so hoteli vsi telovadni oddelki k skušnjam za popoldanski javni nastop. Skušnje so trajale od 7. do 9. dopoldne, nakar so se pričeli zbirati Sokoli in gostje za slavnostno povorko.

Točno ob 10. se je formirala na telovadišču impozantna povorka, ki jo Šiška že dolgo ni videla. Na čelu povorke so jahali konjeniki v sokolskih krojih in narodnih nošah. Za starim in častiljevim praporom šišenske Čitalnice se je vrstila dolga vrsta čitalničarjev s predsednikom br. Hitrom, sledilo je članstvo Sokola v civilni obleki, krasna skupina narodnih noš in deputacija šišenskih gasilcev. Za godbo »Slog« se je vrstilo Sokolstvo s prapori Ljubljanskega Sokola, Sokola Ljubljane II, Kamnika, Šiške, idrijskega Sokola, ki je bil ovit s črnim florom in naraščajskim praporom iz Šiške. Za prapori je korakalo članstvo, naraščaj in deca v slavnostnih krojih z zastopnikom sokolske župe br. dr. Šubice, starosta br. Zakotnik in podstarosta br. Jesihom na čelu. Cela povorka je štela nad 500 oseb in je bila vso pot navdušeno pozdravljena in obsuta s cvetjem od zavednih šiškarjev. Po obhodu po glavnih šišenskih ulicah se je vrnila povorka na telovadišče, kjer se je točno ob 11. vršilo polaganje temeljnega kamna za bodoči dom šišenskega Sokola.

Na slavnostnem prostoru so se zbrali najodličnejši predstavniki civilnih in vojaških oblasti, raznih društev in korporacij. Svečanemu aktu so prisostvovali zastopnik br. banske uprave prosvetni šef dr. Lončar, zastopnik komandanta dravske divizije polkovnik 40. pešpolka Kiler, mesni župan br. dr. Dinko Puc z občinskimi svetniki dr. Klepec, Turkom, Šterkom in Tavčarjem, predsednik Rdečega križa br. dr. Krejči komandant žandarmerije polkovnik Vilkočič z adjutantom, zastopnik ZKD br. Milan Cimerman, dalje zastopniki CM družbe, Soče, Gasilnega društva šišenske Čitalnice, SK Hermesa in drugih organizacij. Od stare sokolske garde je bil navzoč br. Viktor Rohman, ki ga je lepa slavnost ganila do solz.

Svečani akt polaganja temeljnega kamna je otvoril z lepim nagovorom predsednik društva za zgradbo Sokolskega doma br. Dolinšek, ki je najprej pozdravil vse predstavnike oblasti in Sokolstvo, nakar je v kratkih besedah orisal zgodovino društva za zgradbo od ustanovitve do današnje slavnosti. Z vzklikom na Nj. Vel. kralja in starostu SKJ prestolonaslednika Petra je zaključil svoj govor med burnim pritrdjevanjem velike množice občinstva. Godba je zaigrala sokolsko koronico, nakar je povzel besedo društveni starosta br. Zakotnik, ki je poudaril pomen sokolske ideje za dobrobit naroda in drža-

ve. Spominjajoč se prvega Sokola Nj. Vel. kralja je zaključil svoj govor, nakar je godba zaigrala državno himno, ki jo je vsa množica odkritih glav poslušala. Br. Zakotnik je nato trikrat udaril s kladivom po temeljnemu kamnu z geslom: »Rasti in dvigaj se!«

Za starostu br. Zakotnikom je govoril v imenu kr. banske uprave dr. Lončar, poudarjajoč pomen novega sokolskega doma.

Govor dr. Lončarja so vsi navzoči sprejeli z burnim odobravnjem. Mesni župan br. dr. Dinko Puc, je v ognjevitom govoru poudarjal naj bi bil novi dom zbirališče vseh zavednih in dobrih Jugoslovancev in da naj padejo stari predsodki. Končno je obljubil vso podporo mestne občine Sokolu Ljubljana—Šiška, nakar je udaril po temeljnemu kamnu z geslom »Sokol naprej in v višino!« Nato je govoril v imenu komandanta dravske divizije polkovnik Kiler, ki je izrekel, da so misli in stremjenja Sokola in vojske ista. Z vzklikom na Nj. Vel. kralja je zaključil svoj govor, nakar je godba ponovno intonirala državno himno.

V imenu sokolske župe Ljubljana je v jedrnatem govoru izročil čestitki br. dr. Milan Šubice, nakar je govoril še v imenu Ljubljanskega Sokola—Matice br. Kostnapfel.

Po končanih govorih je pevski zbor Čitalnice ubrano zapel Slovenec, Srb, Hrvat, nakar so zastopniki bratskih sokolskih društev udarjali na temeljni kamen s primernimi posvetili.

Sledila je nato na telovadišču zakuska, nakar je bila dopoldanska svečanost zaključena.

Popoldne se je kljub nezgodni vročini vršila točno ob 17. javni telovadba, ki je prav lepo uspela. Nastopili so vsi društveni oddelki, ki so svojo nalogo rešili prav častno. Proste vaje za vsesokolski zlet v Pragi so bile zadovoljivo izvedene, treba bo pa še mnogo piljenja, da bodo povsem primerne za javne nastope. Moška in ženska deca je izvedla prav lepo »Valček« od br. Berdajsa, ravnatelja sta bila dobro izvedena Murnikov »Napreč« in »Barcarolac« iz Fausta. Orodna telovadba je pokazala lep napredek in je občinstvo z zanimanjem sledilo izvajanjem posameznih telovadcev.

Po javni telovadbi, kateri je prisostvovalo častno število občinstva, se je razvila prijetna veselica s lesom in srečolovom, ki je potekla v splošno zadovoljstvo vseh do poznih večernih ur.

Agilnemu Sokolu Ljubljana—Šiška čestitamok izredno uspehi prireditvi, z željo, da bi čim prej prisostvovali slavnostni otvoritvi novega Sokolskega doma. Zdravo!

J. H.

Javni nastop Sokola II.

Obračun svojega zimskega dela v telovadnici je polagal Sokol II. v nedeljo popoldne ob 17. na letnem telovadišču na Prulah. Kljub nezgodni vročini in drugim prireditvam se je zbralo na telovadišču lepo število prijateljev Sokola II., med katerimi smo opazili zastopnika komandanta dravske divizije podpolkovnika 16. art. polka Grčija, zastopnika mestne občine br. Likozarja in dr. Fetiha ter zastopnike raznih korporacij.

Točno ob 17. je dal načelnik br. Stane Trček znamenje za pričetek javne telovadbe, nakar je ob zvokih godbe 40. pešpolka prikoralala ženska deca (16), ki je zelo lepo izvedla proste vaje. Nato je zavladalo na telovadišču živahno vrvenje. Oboja deca in oboji naraščaj sta z različnimi igrami vzbudila obilo zabave med občinstvom. Pri orodni telovadbi so nastopile tri vrste članov in sicer na drogu, bradlji in metanju žoge. Obe vrsti na orodju sta pokazali nekaj lepo izvedenih vaj, ki so občinstvu zelo ugajale. Moški naraščaj (19) je zelo skladno in strumno izvedel proste vaje za zlet v Prago, nakar je sledila »Odbojka« med člani in naraščajem, ki je končala z 15 : 11 v korist naraščaja. Salve smeja je vzbudil tekmovalni tek moške dece. Dečki so morali v teku nositi z vodo napolnjene lonce. Da so se pri tem mnogi polili in celo katerega ubili, je razumljivo, kar je vzbudilo pri občinstvu obilo smeja. Moški naraščaj je izvedel nato petorico, sestavo naraščajnika Vitka, zelo strumno in lepo, nakar so sledile raznoterosti naraščaja, ki so občinstvo izvrstno zabavale. Članice in ženski naraščaj so nato pokazale vadbeno uro, ki je nazor no pokazala žensko telovadbo, t. j. proste vaje, rodno telovadbo, redovne vaje in igre. Člani so nato nastopili s preskoki čez visokega konja, moški naraščaj na krojih in moška deca s premeti. Na krojih so se naraščajniki dobro odrezali in želi viharne aplavz občinstva. Nastop članic na visoki bradlji je bil dober in vaje ženskemu telesu in moči primerne. Skupine na gredi ženskega naraščaja so bile lepo izvedene, nakar je zaključila javno telovadbo šestorica moškega naraščaja, ki je proste vaje, sestavo br. Kebrar, izvedla brezhibno in žela viharno odobravanje občinstva. Pri telovadbi in veselici je sodelovala vojaška godba, dočim so se nekateri telovadnje točke izvajale s spremljevanjem klavirja.

Javni nastop Sokola II. je v vsakem oziru lepo uspel, zakar gre priznanje požrtvovalnemu prednjaškemu zboru. Po telovadbi je bila veselica s plesom in srečolovom, ki je potekala zelo animirano v splošno zadovoljstvo vseh posetnikov. — Zdravo!

Nepovoljni uspehi na srednjih šolah

Ljubljana, 15. maja.

Na ljubljanskih srednjih šolah niso povsod še imeli zaključnih konferenc, vendar je že sedaj gotovo, da bo padlo razmeroma veliko število dijaštva in da bo zlasti mnogo ponavljalnih izpitov. Tretja državna realna gimnazija v Bethovnovi ulici šteje n. pr. 621 dijakov, od katerih pa jih bo padlo 87, dočim jih ima 128 ponavljalne izpite. Od teh jih pade 12 v višjih razredih in 28 dijakov iz višjih razredov ima ponavljalne izpite. Vsi drugi so iz nižjih razredov.

Neuspehi so tedaj predvsem v nižji gimnaziji. Profesorji so mnenja, da so krive tem neuspehom še vedno neustaljene povojne razmere. Neki celo trde, da je vsega kriv sport in kino.

Jz Dravske banovine

d Kr. banska uprava razpisuje v območju sreskega cestnega odbora v Brežicah službeno mesto banovinskega cestarja, in sicer na cestah: 1. Brežice—Biseljsko od km 0-00 do km 1-460, 2. Brežice—Sp. Pohanca—Zdole od km 0-00 do km 1-680, 3. Brežina—Dečna sela—Sromlje od km 0-00 do km 0-120. Prošnje je vložiti do 30. junija t. l. pri srez. cestnem odboru v Brežicah.

d Moskim zborom!! Manjka Vam lahkih, pevnih, melodioznih pesmi. Pojte dve novi Prelovčevi »O, da je roža moje srce« (moški zbor z baritonskim solom) in »Le enkrat še« (moški zbor). Obe pesmi ste izšle v glasbeni založbi pevskega društva »Ljubljanski Zvon«. Cena vsake pesmi: prvi kupljeni partituri 5 Din, nadaljnjim pa 1 Din 50 p. — Naročite po dopisnici na naslov pevskega društva Ljubljanski Zvon v Ljubljani.

Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobno perilo v najlepšo izvršitev, 398-1 d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal barometer v Ljubljani 759-8, termometer 24-3, relativna vlaga 30%, smer vetra S, jasno. V Mariboru je kazal barometer 759-7, termometer 19-2, relativna vlaga 90%, tiho, oblačnost 6. Opazovanja ob 7. uri zjutraj. Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 31-8 (20-8), v Mariboru 25-2 (14-4), v Zagrebu 31-8 (20), v Beogradu 33-4 (18-4), v Sarajevu 32-5 (15), v Skoplju 32-4 (13-3), v Kumboru 32-3 (18-8), v Splitu 33-3 (21-2), na Rabu 32-6 (19-4), na Visu 33 (20-9). V oklepajih je označena najnižja temperatura.

Ljubljana

Torek, 16. junija 1931, Beno. Pravoslavni: 3. junija, Lukijan.

Nočno službo imata lekarni Trnkoczy na Mestnem trgu in Ramor na Miklošičevi cesti.

Desetletnica Zveze delovodij in industrijskih uradnikov. V nedeljo je proslavila Zveza delovodij in industrijskih uradnikov v Ljubljani 10-letnico svojega obstoja. Slavnostno zborovanje v dvorani hotela Tivoli je otvoril predsednik g. Čargonja, nakar je tajnik g. Kravos podal v kratkih oblikih pregled Zvezinega delovanja. Njegovo poročilo so zborovalci sprejeli z velikim odobravanjem. Zvezi so nato čestitali k njeni desetletnici: direktor Pokojniškega zavoda g. dr. Sagadin, ravnatelj Glavne bratovske skladnice gosp. Dular, ravnatelj Bolniške blagajne trgovskega in podpornega društva g. Podgoršek, predsednik Zveze društva privatnih nameštencev g. Zemljčič, za Društvo rudniških nameštencev g. Jože Čibej, za nameščenice z Jesenic g. Botal, predsednik nameštencev vseške papirnice g. Kure, podpredsednik zasebnih nameštencev v Ljubljani g. Raška, za organizacijo elektro-strojnih tehnikov g. Varšek, za delovodje z Jesenic g. Božič, iz Kamnika gosp. Veber, z Vrhnike g. Gril in z Ljubljane g. Pečan. S slavnostnega zborovanja je bila poslana Nj. Vel. kralju udanostna brzojavka. Popoldne se je vršila na vrtu hotela Tivoli velika vrtna veselica z godbo, petjem, srečelom in plesom.

Poljski moški zbor Echo iz Krakovega bo koncertiral v Ljubljani v ponedeljek 22. t. m. ob 20. uri v Filharmonični dvorani. Predprodaja se že vstopnice za ta koncert v Matični knjižarni po običajnih koncertnih cenah. Poudarjamo, da je Echo II. najboljši poljski zbor.

Operna šola drž. konservatorija ljubljanskega ima jutri ob 20. uri v dramskem gledališču svojo produkcijo. Predprodaja je v operi, kjer se dobi tudi program z imeni vseh nastopajočih. Cene sedežem od 10 Din navzdol.

Ples-gimnastika. Plesalka Meta Vidmarjeva, diploma šole Wigmahn, Dresden, sprejema učenice (ke) tudi v poletni kurz od 15.30 do 16.30. Narodni dom, vhod z Bleiweisove ceste. 1451

Gramofone, plošče, fotoaparate in potrebščine, dobite najceneje »Jugoslovan« A. Rasberger. Ljubljana, Miklošičeva c. 34. 1436

Kmetijska tiskovna zadruga v Ljubljani ima svoj redni letni občni zbor 17. t. m. ob 20. uri v posebni sobi restavracije pri Štruklju v Dalmatinovi ulici.

Oddaja okrepčevalnice. Mestno načelstvo v Ljubljani bo oddalo za letošnje kopalno sezono okrepčevalnico v mestnem kopalnišču na Ljubljani. Natančnejši podatki se dobijo pri ekonomatu mestnega načelstva.

Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Zaradi dopusta br. pevovodje do preklica ni pevskih vaj. — Odbor.

Občni zbor prostovoljnih gasilcev. Na občnem zboru prostovoljnih gasilcev je poročal namestnik staroste g. Mežek, da je imelo društvo 42 vaj in da je interveniralo pri 6 požarih. Na občnem zboru so poročali še starosti gosp. Turk, blagajnik g. Pristovšek, blagajnik bolniške blagajne in godbenega odseka g. Blatnik in nadzornik uprave g. Vidmar. Na predlog preglednikov g. Medica in Hočvarja je bil soglasno sprejet absolutorij. Pri volitvah je bil izvoljen za poveljnika g. Izanec, v odbor pa gg. Požaršek, Hočvar in Klanšek; namestnika gg. Zajc in Jamnik, preglednik g. Planinc.

Nesreče. V bolnišnico so pripeljali več po nesrečencev. 51letni Jakob Špec iz Gornjih Selc pri Dobriču se je pri nakladanju blodov zlomil levo roko. — 26letnega brezposelnega mehanika Franca Jerenjasa iz Romunije so napadli pri Kočevju cigani, ga nabilj in mu zlomili levo roko. Jerenjas je bil brez vsake sredstev, zato se je peš vračal v domovino. — 61letno ženo finančnega računskega direktorja v p. Ano Kuharjevo je na Ježici povozil kolesar B in ji prizadel lažje poškodbe. — 33letnega hlapca Matijo Papoza z Viča je sunil konj in mu zlomil več reber na desni strani.

Maribor

m Kralj kupil sliko slovenskega slikarja. Nj. Vel. kralj Aleksander je kupil na beograjski razstavi sliko »Obal na Rabu«, delo akademskega slikarja Alberta Sirka, ki poučuje risanje na meščanski šoli pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah.

m Nastop Sokola v Krčevini. V nedeljo popoldne je bil pri tamkajšnji šoli prvi telovadni nastop novega Sokola Maribor III za Krčevino in Košake, ki je v vsakem oziru sijajno uspel. Po nastopu se je razvila zelo animirana zabava. O nastopu bomo še poročali.

m Novo prosvetno društvo. V nedeljo popoldne je bilo pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju ustanovljeno prosvetno in gospodarsko društvo, katerega predsednik je postal šolski upravitelj Bogomir Ferik. Mariborska zveza kulturnih društev bo novemu društvu priskrbelo potovalno knjižnico.

m Zaključek knjigovodskega tečaja. Na tukajšnji trgovski akademiji so sinoči zaključili knjigovodski tečaj, ki so ga otvorili letos 10. maja. K predavanjem je hodilo 50 ljudi različnih poklicov.

m Ustanovitev nove strelske organizacije. V nedeljo je bila v Guštanju ustanovljena nova strelska družina, prva na ozemlju bivše Koroške. Za predsednika je bil izvoljen posestnik g. Matija Gradišnik, ki bo dal na razpolago tudi prostor za strelšče. Oblastni odbor mariborski so pri ustanovitvi zastopali gg. polk. Putnikovič, kap. Grobrič, Moravec in Reja.

Klobuke, perilo, kravate nudi ugodno JAKOB LAH, Maribor. 1184

m Poroče. Pretekli teden sta se v Mariboru poročila samo dva para, in sicer bančni uradnik Leon Erhartič in bančna uradnica Anica Čelanova ter pekovski mojster Ivan Sket in kuharica Lojzka Trebčeva. Bilo srečno!

m Radi kvalitete in cene — samo »Karo čevlje« 985

m Smrti. Pretekli teden so v Mariboru umrli: Mara Šnuderlova, bivša magistratna uradnica, 30 let; Janko Kokošinek, sin vrtnarja, 1 mesec; Karel Kozar, pekovski vajenec, 17 let; Jera Auerjeva, žena posestnika, 35 let; Jurij Puž, posestnik, 74 let; Marija Lilekova, roj. Kranjčeva, žena železničarja, 27 let; Ivan Hernah, sin delavca, 4 dni; Dane L. Simič, rekrut 32. artill. polka, 21 let; v Gradcu je 13. t. m. umrl mariborski trgovec Hugo Ihl v 61. letu starosti in bo prepeljan v Maribor danes.

m Pijte original »CHABES0«. 1114 m Kinematografi. Grajski kino: do vključno srede »Plavalasi slavček«; kino Union: od danes dalje veldrama »Atlantika«.

m Prve borovnice. Na trgu so se včeraj prodajale prve borovnice po 6 Din za liter.

m Mednarodne rokoborbe so končale v soboto sledeče: »Črna maska« je zmagala nad Van de Borgom (Nizozemska) v 8. minuti; Romun Pecasen in Bogner (Madjarska) v 25. min. neodločeno; v odločilni borbi je Poljak Oršovski položil Franka (Nemčija) v 30. minuti. V nedeljo sta nastopila Bogner in Frank. Borba je končala v 25. minuti neodločena, Tom Sayer (Afrika) je premagal Romuna Pecasena v 21. minuti. Čontaš (Sedmograska) pa je porazil »Črno masko«, ki se je legitimirala kot znani zagrebški atlet Krajevič.

Oblike moške, otroške, čevlji, nogavice, solidno pri JAKOBU LAHU, Maribor. 1182

m Aretacije. V nedeljo so bili v Mariboru aretirani: Jožef P. radi nedovoljenega spanja v tuji hiši, Franc P., Franjo P. in Ivan K. pa radi pijanosti in razgrajanja.

m Nesreča pri sportu. Pri nogometnih tekmah v nedeljo sta se prigodili dve nesreči: Igralec Ivan Gottwald iz Osijeka se je onesvestil, igralec Dušan Drašković iz Subotice pa si je prebil lobanjo. Oba so odpeljali v bolnico. — Na Tržaški cesti je v soboto zvečer nek kolesar podrl na tla tudi na kolesu se vozečega 21-letnega Ivana Turnška, ki si je pri padcu zlomil prst na desnici.

m Nezgoda radi šale. Včeraj zjutraj po odhodu gostov sta se na vrtu restavracije »Union« po rokoborsko metala natakator Anton Prevc in njegov tovariš. Med ruvanjem pa je Prevc padel in si izvil nogo. Moral je v bolnico.

m Tatvine. Krojaškemu pomočniku Ivanu Lorberju je v nedeljo popoldne neznanec ukradel izpred Glavnega kolodvora 1300 Din vredno kolo znamke »Divjak«. — Zasebnici Ani Čehovi v Fočevi ulici je v noči od sobote na nedeljo nekdo ukradel z dvorišča 11 kuncev, vrednih okrog 500 Din.

m Napad. V nedeljo zvečer je neznanec napadel slikarico Karlo Rupinovo, ki jo je s kamnom tako udaril po nogi, da so jo morali odpeljati v bolnico.

m Spopad v vinotoču. V nedeljo popoldne so se v Mačkovem vinotoču v Rošpohu sprijeli gostje in tako pretepli nekega Filipa H., da je moral v bolnico.

Stafetni tek za Schelov pokal v Mariboru

Maribor, 14. junija.

Danes dopoldne se je vršil na progi Koroševa, Majstrova, Kolodvorska, Aleksandrova cesta, Trg Svobode (1870 m) stafetni tek za Schelov pokal. Tekmovali so le 3 klubi in sicer SK Železničar, SSK Maraton in SK Rapid. ISSK Maribor in SK Svoboda se teka nista udeležila. Organizacija prireditev je bila tudi tokrat zelo pomanjkljiva. Občinstvo je na progi oviralo tekače in brezobzirno sililo v progo. Tudi je bilo več zaprek v obliki avtomobilov in vozov. To so zlasti čutili tekači Maratona.

Rezultati so bili naslednji:

1. SK Rapid (Mühleisen, Gutmajer, Mondar, Kurt, Ogisek, Jeglič, Mesarec) v času 4:23. 2. SK Železničar (Štropsnik, Venuti, Zupan, Rak I., Strahalm, Rak II, Wagner) v času 4:26. 3. SSK Maraton (Greif, Berce, Skušek, Ferencak, Srdelj, Lešnik, Vidic).

Damski lahkootletski miting v Mariboru

Maribor, 14. junija.

SK Rapid je danes dopoldne priredil na svojem igrišču prvi letošnji damski lahkootletski miting, ki je prav dobro uspel. — Nastopilo je preko 20 lahkootletinj. Doseženi rezultati sicer niso najboljši, vendar pa je opaziti velik napredek.

V naslednjem rezultati:

Tek 60 m: 1. Werbnig (Rapid) 9-6, 2. Rijavec (Maraton) 9-7, 3. Frankl (Rapid). — Met diska: 1. Werbnig (R) 26 m, 2. Čutič (R), 3. Frankl (R), 4. Leskovar (Maraton). — Skok v višino: 1. Werbnig (R) 1-23 m, 2. Čutič (R), 3. Frankl (R), 4. Zolger (Maraton). — Tek 200 m: 1. Rijavec (Maraton) 35-2, 2. Leskovar (Maraton) 35-4, 3. Frankl (R). — Met kopja: 1. Čutič (R) 24-65 m, 2. Werbnig (R), 3. Jetmar, 4. Mlaher (Maraton). — Skok v daljavo: 1. Werbnig (R) 3-92 m, 2. Zolger (Maraton), 3. Čutič (R). — Met kroglice: 1. Čutič (R) 8-29 m, 2. Werbnig (R), 3. Frankl, 4. Mlaher, Maraton). — Stafeta 4 krat 60 m: 1. SK Rapid 36-5, 2. SSK Maraton 36-6.

Nenavaden kandidat smrti

Med tem, ko so šli po vodo, da bi ga obudili iz nezvesti, je pobegnil

Maribor, 15. junija.

V soboto zvečer je šla Stamplova, viničarka iz Pekar, v bližnji gozd nabirat zelišča. Nenadoma je zaslišala šum in zagledala v bližini neznanega okrog 30 let starega moškega obešenega na drevesu. Stekla je po moža. Ta je prerezal vrvi in neznanca snel. Nato je šel po vodo, da bi ga obudil iz nezvesti. Ko pa se je vrnil, za obešencem ni bilo duha ne sluha. Identiteta neznanca doslej še ni bila dognana.

Smrtna nesreča v delavnici državnih železnic

Včeraj dopoldne je v delavnici državnih železnic smrtno ponesrečil predelavec Ivan Povše. Bil je zaposlen pri preizkušnji bencinskih sodov, od katerih eden je vsled zračnega pritiska eksplodiral in je izbito dno udarilo Povšeta s tako silo po glavi, da se je takoj zgrudil mrtev na tla. Koga zadene vsled nesreče krivda, bo ugotovila uradna komisija. Povše zapušča mlado ženo, s katero se je šele pred kratkim poročil.

Strelna ubila posestnika

V vasi Zlatoličje na Dravskem polju je v soboto zvečer strelna ubila posestnika Slavka Klasičca. Pokojni je zapustil ženo in tri še nedorasle otroke.

Celje

* Borza dela išče 10 hlapcev h goveji živini, 8 poljskih delavcev, 8 hlapcev h konjem, 4 tesalce, 3 kolarje, po 2 kleparja, mizarja, pleskarja, po 1 pastirja, pečarja, elektromonterja, sedlarja, raznašalca peciva, po 1 podobarskega, mehaniskega, kovaškega, čevlarskega ter po 2 mizarjske, pekovske vajence; 21 kmetijskih del, 6 natakarič, 6 služkinj, 4 služkinje za gostilne, po 2 poljski delavki, hotelske in gostilniški kuharici, navadni kuharici, po 1 kmetjsko gospodinjico, likarico-šiviljo, hotelsko sobarico, varuško, orožniško kuharico, postrežnico ter 3 šiviljske vajenke.

* Nedeljske nogometne tekme. SK Celje je v nedeljo igral v Sevnici proti SK Sevnici in zmagal s 8 : 1 (4 : 0). Atletiki so v Trbovljah igrali prvenstveno tekmo proti SK Trbovlje. Rezultat 2 : 2. Sodnik g. Cimperman iz Ljubljane.

* Rudarji dobe delo. Premogokop »Jerna« v Senkovec v Srbiji išče za takoj 40 dobrih rudarjev-kopačev ter 40 podkopačev, Natančneje pri Eorzi dela v Celju.

* Tombola gasilnega društva, ki se je vršila v nedeljo na Glaziji, je imela velik uspeh. Dobitek 3000 Din je dobila ga. Krofličeva, soproga mesarja, 2000 Din je dobil hlapec Perc, ki je takoj daroval 100 Din gasilnemu društvu, 1500 Din je dobil hlapec Črešnobar iz Šmohorja nad Laškim.

* Komisija pri Westunu ni bilo. Za ponedeljek napovedana komisija se radi zadržanosti geološkega izvedenca ni vršila, pač pa je ponovna komisija sklicana za sredo 24. junija.

* Drugi del velikega vokalno-instrumentalnega koncerta, ki ga priredi CPD v soboto 20. t. m. bo izpolnjen s produkcijo balade Antona Foersterja »Turki na Slevici« za soli, mešani zbor in orkester. To delo je bilo doslej izvajano samo dvakrat. Zato naj nihče ne zamudi ta redek glasbeni užitek.

Seja občinskega odbora celjske okolice

V nedeljo dopoldne se je vršila seja okoliškega občinskega odbora. Zupan g. Mihelčič se je spominjal prejšnji dan umrlega občinskega odbornika in blagajnika g. Pograjca ter pozval odbornike, da naj v znak žalosti vstanejo. Nato je zupan poročal, da je deputacija, ki je bila sestavljena iz odbornikov okoliške in mestne občine in ki je pri vodstvu OUZD zahlevala, naj urad ne opusti nameravane graditve palače v Celju, dobila zagotovilo, da se bo hiša še letos začela graditi.

Čital se je zapisnik zadnje seje in odobril. Podaljšanje Kersnikove ulice do Dečkove ceste se odloži, ker ni kritja, enako nakup zasebne polji od Graha do Ogrizka v Gaberju. Načrt mestne občine za prestavitve ceste na hrib sv. Jožefa se odobri. Nekateri posestniki pri Skalni kleti so s svojimi vrtovi zasadili tudi del občinske ceste. Do jeseni bodo še lahko uporabljali cesto, pozneje pa se bodo morali s svojimi vrtovi umakniti. Za finančni odsek poroča gosp. Kukovec. Več prošnji, da se izvede popolna razsvetljava cest v Gaberju. Zavodni in na Ostržnem, se odkloni, pač pa se pooblašča finančni odsek, da po lastni uvidenosti izvrši najnujnejša dela. Občina ne bo pristopila kot ustanovni član k društvu »Trgovski kolegij«, ker ni kritja.

Ker se osebno delo lahko do jeseni odloži, se sklone, da se bo izvajalo šele jeseni. Na tajni seji se obravnavajo stanovanjske zadeve v ob-

činskih hišah. Z mestno občino bo stopila obhiti na v dogovor radi škropljenja cest v isti izmeri kot lansko leto. Zupan prečita pravila vodne zadruge. Ko bodo prišla poročila drugih občin, se bo nadalje sklepalo o tej zadruzi. Ob 9.30 se je seja končala.

Gospodarsko poslopje pogorelo

Slovenske Konjice, 15. junija.

Dne 12. t. m. ob 7. uri je izbruhnil požar pri posestniku Janezu Črešnjariju, po domače Farber v Tepanju pri Konjicah. Pogorelo je gospodarsko poslopje in svinjaki. Požarne brambe iz Tepanja, Druže vasi in Konjice so bile sicer hitro na mestu, toda ves trud je bil zaman, ker v bližini ni bilo vode.

Zivino in nekaj drugih malenkostj so še rešili. Poslopje je bilo sicer zavarovano za 31.000 dinarjev, toda škoda znaša nad 50.000 dinarjev. Kako je požar nastal, je še nejasno, toda najbrže bo vzrok nesreče nepredvidnost z ognjem.

Vlomičica v Obrtno banko še niso prijeli

Aretacija sumljivega šoferja

Ljubljana, 15. junija.

Včeraj so se po Ljubljani razširile govorice, da je policija prijela vlomičica v Obrtno banko. Zasačila ga je v nekem tukajšnjem hotelu in našla v njegovem kovčku okoli 21.000 Din in še večji znesek tuje valute.

Kakor izvezo, je policija res prijela nekega 35letnega elegantnega gospoda, baje šoferja po poklicu, ki se je izkazal s pravičnim potnim listom iz inozemstva. Pri njem so našli več zlatih prstanov, z zlato okovane listnice, 2 zlata nalivna peresa in še več druge zlatnine. Denar so našli v njegovem kovčku v garderobi na kolodvoru. Aretiranec pa je že dokazal, da je prejel denar, in sicer okoli 30.000 Din pred kratkim v Ljubljanski kreditni banki. Denar mu je bil nakazan iz inozemstva.

Policija je moža zaenkrat še pridržala v zaporu, da se dožene, v koliko so njegove izpovedbe resnične. Mož namreč trdi, da ima bogate sorodnike in da je prejel od njih denar in zlatnino.

Prva letošnja žrtev Save

Včeraj je v Tomačevem utonil učiteljski Jernejčič

Ljubljana, 15. junija.

Sava je danes zahtevala prvo letošnje žrtev. Dopoldne ob 11. se je odpeljal s kolesom na Savo v družbi z gimnazijcem Koscem dijak IV. letnika moškega učiteljskega Jernejčič, stanujoč pri Sv. Jožefu. Ko sta prišla v Tomačevo, se je Jernejčič hitro slegel in je takoj nato tudi skočil v vodo, ki je tam zelo deroča. Moral ga je prijeti krč, ker se, čeprav je bil dober plavalec, ni več prikazal iz vode. Kopalci, kolikor jih je opoldne bilo v Tomačevem ob Savi, so sicer vse storili, da rešijo Jernejčiča, ves njihov trud pa je bil zastonj. Truplo je Sava odnesla s seboj.

Vest, da jim je sin utonil, je porazno vplivala na starše. Jernejčičevo kolo in obleko je pripeljal domov Jernejčičev prijatelj Kosce. Jernejčič je bil agilen član Sokola I. na Taboru. Njegov oče je vpokojen železničar.

Poljčane

Iz Sokolstva. Opozarjamo članstvo ter ostalo občinstvo, ki se namerava udeležiti okrožnega zleta 21. junija v Konjicah, da je dovoljen poseben vlak iz Konjice do Poljčan, ki bo odhajal iz Konjice ob 20. uri 50 minut. Odhod za telovadeče edince bo s Konjice ob 6. uri 35 minut, za ostale pa ob 10. uri 50 minut. Agitirajte pri svojih in znanih za udeležbo na zletu, da tako prodre ideja Sokolstva med najširše plasti naroda. — Zdravo!

Na Boč! V zadnjih lepih dneh smo našli nad 25 šol iz raznih krajev, ki so posetili naš vzhodni Triglav. V četrtlet so se povzpeli najučelo šolarji iz oddaljenega Prekmurja iz Predanovec. Gostoljubno jih je sprejel čez noč pod streho (pripeljali so se že večer prej) naš sokolski br. I. Knez iz Luške vasi, za kar so mu otroci neizrečno hvaležni. — Boč pa je bil vesel, da so ga počastili z obiskom tudi bratje iz naše lepe Slovenske Krajine.

Ljutomer

Premestitev. Železniški uradnik g. Omanen, ki je nekaj let služboval na tukajšnji postaji, je premeščen na Verd ter odpotuje v kratkem na svojo novo službeno mesto. Udeleževalec se je v tukajšnjem sokolskem društvu.

Izlet filozofov. Te dni je skupina filozofov ljubljanske univerze posetila Ljutomer. Vodil jo je g. prof. Melik. Na potu iz Ormoža so študirali obliko naselij in hiš ter jih tudi fotografirali. Drugi dan so nadaljevali pot preko Mote in Beltincev v Mursko Soboto.

Obrtna nadaljevalna šola je imela v preteklem šolskem letu v dveh razredih 100 vpisanih učencev oz. učenk; od teh je ostalo na koncu leta 82. Prvi razred, v katerem je bilo 48 učencev, jih je izdelalo 30, drugi razred s 34 učenci pa 27. Učni uspehi bi bil lahko mnogo boljši, če bi mojstri sprejemali v uk samo take, ki se hočejo posvetiti obrtu iz nagnenja z veseljem, ampak ne zaradi tega, ker ne vedo starši kam z njimi, ali pa so za kak drug poklic nesposobni. Osobito so vajenci bližnjega Medjimurja za poklicno življenje slabo pripravljeni. Tudi bi morali mojstri bolj skrbeti za to, da zahajajo vajenci tako redno v šolo kakor v delavnico. Novi obrtni zakon bo nedvomno še posebej poudaril pomen obrtnega nadaljevalnega šolstva. Nagrado Obrtne banke v Ljubljani sta letos prejeli mizarjski vajenec Pihlar Ignac 100 Din in slaščičarski vajenec Celec Stefan 50 Din.

Iz kriminalnega predala

Ljubljana, 15. junija. Poskus samomora radi nesrečne ljubezni. Krojaški pomočnik Anton Lombar, rojen leta 1906, v Zg. Siški, stanujoč istotam, se je hotel dati ob 2.30 zastrupiti. Prišel je ob navedeni uri pijan domov in si je natreseel v črno kavo nekega praška, nakar je to mešanico izpil. Prasek je bil v papirnatem zavojčku, na katerem je bila naslikana mrtvaška glava. Zavojček je vzelo osebo rešilne postaje s seboj. Domneva se, da je bil v njem strup proti ščurkom ali podganam. Preden je Lombar strup izpil, je rekel svojim sestanovalcem Ivanu Hrovatinu in Kristijanu Kravosu, naj pojedeta njegovo večerjo, ki mu jo je bila mati pripravila, ker on ne bo ničesar več jedel. Po izjavi njegovega očeta Andreja se je Lombar hotel zastrupiti radi nesrečne ljubezni. Imel je razmerje z neko sobarico, ki mu je dala vedeti, da ga več ne mara.

Tatvine

Mestnemu delavcu Karolu Korenčanu, stanujočemu na Pato na Rakovo ješlo, je bila ukradena iz nezaklenjenega zaboja jakla, vredna 60 Din.

Valentin Erbežnik, trgovec iz Vnanjih gor pri Brezovici, je imel na vozu, s katerim se je peljal od hleva gostilne pri »Levu« na Gospodarski cesti do trgovine Gregorc v Vošnjakovu ulici, zelen nahrbtnik z 2000 komadi »Sava« cigaret, 3000 komadi »Zeta« in 100 komadi kratkih cigar v skupni vrednosti 1160 Din. Erbežnik ne ve, ali je nahrbtnik izgubil ali mu je bil ukraden.

Izpred gostilne Pajk v Linhartovi ulici je bilo ukradeno Rudolfu Dobovšku iz Stožice kolo, vredno 900 Din.

Ostale nezgode

Železniški uslužbenec Ivan S. je vozil s kolesom po Kamniški ulici tako naglo in neprevidno, da je podrl na tla inkasanta oblačilnice »Ilirije« Adolfa Samarina in mu poškodoval njegovo kolo, da ima Zamarin 100 Din škode.

Na Masarykovi cesti se je okoli 18.30 nenadoma zgrudil nezavesten 32letni delavec Ivan Sojer, zaposlen pri špediterju Ranzingerju. Prepehli so ga z rešilnim vozom v bolnico, kjer je ostal v začasni oskrbi.

V Strelški ulici so našli ob 23.45 ob cestnem jarku nezvestnega Franja K., krojaškega mojstra, ki je radi preveč zavžite pijače padel s kolesa in obležal na tleh. Tudi njega so prepehli z rešilnim vozom v bolnišnico. Tam so ugotovili, da si je pri padcu s kolesa izpahnil levo oko v rami.

Zborovanje slovenjebistriškega učiteljskega društva — 50 letnica šole v Tinju

Tinje na Pohorju, 13. junija.

V soboto 13. junija je naše društvo zborovalo v zelenem Pohorju v tihini, a prijetni in priključni vasi Tinje. S šolskega poslopja je vihrala državna zastava, ki nas je pozdravljala in nas spominjala, da ima Tinje majhen jubilej — 50-letnico svoje šole. In je naše društvo pravsterilo, da je to skromno a prisrčno slavlje združilo z učiti zborovanjem.

Navzlic oddaljenosti se je zbralo tega dne gori razveseljeno število članstva. Za trud ni bilo nikomur žal. Spoznali smo domačnost, gostoljubnost in prijaznost Pohorčev in uživali lepoto narave.

Točno ob 11. je preds. M. Tajnik pozdravil zborovalce, zlasti župana Ferka in obč. svetovalec Dušja. Kratko je vrtal zgodovino 50-letnega obstoja šole ter čestil vrli in vsehok napredni tinjski občini k jubileju. Župan (imejtelj reda sv. Save V. stopnje) se je ginja zahvaljeval ter končal z življovčkom na našega modrega vladarja in vso vladarsko hišo. Hudomušen 68letnik je med drugim tudi dejal: »Naj učaka zdajšnji naš upravitelj Jože Tomazič tod gor 100letnico šole!« (Njegov oče, sedaj vpok. šolski upravitelj, je namreč pred njim oral tu ledino skoro pol stoletja).

Za tem je poročal predsednik o seji širjega sosveta v Mariboru, priporočal UGP ter omenjal, da je torek 16. junija zadnji rok za oddajo statističnih pol. Določijo se dalje delegati za

Potovanje po zvezdi večernici

106.

Čučiruč se je vsa potopila v mlakužo, le glava ji je še molela ven. Dušan pa si je omočil roke, obraz in vrat. Zeja je bila tako pogašena in tudi strašna vročina omiljena. In kakor se le prečesto zgodi, da človek v sreči pozabi na nesrečnega, tako bi bila kmalu tudi Dušan in Čučiruč pozabila na Danico. Spomnila sta se jo šele tedaj, ko se jima je radovedno približala dlakasta ptica.

bansko skupščino: Povh, Stopar in zak. Logar in za državno skupščino: Kovič, Stopar, Lorber in Robič. Poročal je še tov. Kristan o znanem risarskem tečaju na Dunaju.

V gostoljubni gostilnici smo se nato še okrepčali. Vrli Tinjčani so nam priredili pravcati slavnostni obed. Vrstile so se napitnice, na mah

Slovesna otvoritev Pohorskega doma

Skupščina Zveze občinskih uslužbencev v Sloveniji — Blagoslovitev in otvoritev

Maribor, 15. junija.

Včerajšnji dan je bil za naše zeleno Pohorje velikega pomena, kajti pomnožil je število njegovih koč in domov. Mariborčani in sploh prebivalci podnožja so to tudi pravilno pojmovali in se zbrali pri novem Pohorskem domu mestnih uslužbencev v izredno velikem številu. Obenem pa je Pohorje doživelo tudi prvi občni zbor, kajti vesela slovesnost je bila združena z resnim stanovskim delom.

Ze v soboto popoldne so prispeli v Maribor delegati in številni člani vseh organizacij občinskih nameščencev v Sloveniji, se odpravili s kolodvora z mestnimi avtobusi do Reke nad Hočami, od tam pa odšli peš na Pohorje do novega doma. Tam je bila seja upravnega odbora zveze na kateri so se pretresale razne stanovske zadeve, posebno pa, v kolikor so v zvezi s pripravljajočim se novim občinskim zakonom. Po seji je bila prijateljska zabava ob sviranju in petju kvarteta iz Ljubljane. Zunan pred domom so pa lesketali umetni ognji, pokali topiči itd.

Včeraj jutraj je bil v dvorani novega doma redni letni občni zbor Zveze mestnih uslužbencev v Sloveniji, katerega je otvoril in vodil g. dr. Mole iz Ljubljane, ki je uvodoma pozdravil vse navzoče s toplimi besedami. Tajniško poročilo je podal g. Mohorič iz Ljubljane, nato pa je bila volitev nove uprave. Izvoljen pa je bil v celoti zopet dosednji odbor pod predsedstvom g. dr. Moleta in podpredstvom g. Brandnerja

je zavladala domačnost. Domači tamburaši so pod vodstvom upravitelja prav imenito brenkali. Tako prijetno je poteklo to slavlje, da bi kar tam ostali, pa nas je mrak, ki je že lezel v hiše, opomnil, da smo se razšli vsak v svoj kraj. Uvrstili pa bomo ta dan med prijetne spomine našega življenja ... —ank.

iz Maribora. Občni zbor so zaključile slučajnosti, pri katerih je bil najpomembnejši govor g. Komniška iz Trbovelj o uslužbencih podeželskih občin.

Po zaključku zborovanja je krog 10. ure bral g. dr. Jehart na prostem sveto mašo, katere so se vdeležili vsi občinski uslužbenci in drugi gostje. Po maši je blagoslovil novi dom, otvoril pa ga je g. Brandner iz Maribora, ki je predlagal, da se odpošlje Nj. Vel. kralju Aleksandru vdanostna brzojavka, gg. min. preds. gen. Petru Zivkoviču, banu dr. Dragu Marušiču in županu dr. Alojziju Juvanu pa pozdravi, kar je bilo soglasno in z navdušenjem sprejeto. Na to so spregovorili v pozdrav novemu domu podban gospod dr. Pinkmajer, podžupan g. dr. Lipold iz Maribora, obč. svetnik g. dr. Rus iz Ljubljane, g. Šubic iz Celja, g. Zavadlal iz Ptuja, g. dr. M. Šnuderl za SPD Maribor, g. dr. J. Tomišek za osrednji odbor SPD, g. Franjo Zebot za okrajni cestni odbor, g. Fr. Govekar, dr. Mole, glavni urednik »Maribor Zeitung« g. Udo Kaspar ter gg. inž. Slajmer in Lesjak.

Po otvoritvi je bila povabljenim zastopnikom in gosptom prirejena zakuska, pri kateri so se zopet razvili govori z zdravici gg. podbana dr. Pinkmajerja, podžupana dr. Lipolda in svetnika Rodoška. Sledila je prosta zabava. Pri vsej slovesnosti je sodelovala godba Katoliške omladine.

Katastrofalno neurje v Savinjski in Mežiški dolini

Celje 15. junija.

Po izredno soparni soboti in nedelji se je danes v ponedeljek nad Celjem in okolico nebo nenadoma pooblačilo. Nad nami so se zbirali črni oblaki, ki so kazali na strašno nevihto. Celje je bilo kakor v temi. Po hišah in javnih prostorih so morali prižgati luč. Nato se je vsula med dežjem debela toča, ki je uničila vse po vrh in poljih v okolici ter je razbijala celo šipe. Škoda je velika.

Guštanj, 15. junija.

Danes je bil izredno soparen dan. Toploter je kazal 27 stopinj C. Okrog polne pa so se začeli zbirati temni in gosti oblaki nad Urško in Peco. Z veliko naglico se je bližala nevihta z bliski in strahovitim grmenjem. Vil se je silen dež, vtrgal se je oblak. Nevihta je trajala uro in pol. Voda se je nabirala po vrtovih in njivah.

Tedaj je občinski stražnik z rogom, kakor da se je zgodilo nekaj nenavadnega. Potok Suha, ki se zliva iz Urške v Mežiško dolino, je silno rasel in valil velikanske množine vode z gore. Pod betonski most je zanesel hlode in grmovje. Voda se je razlila čez cesto in z veliko brzino drla v trg, zalila je kleti in veže nižjih hiš in narasla do 1 m. Gasilci so hoteli odprati kanale in reševati. Posestniku Lasniku je potok odnesel hlev in gospodarsko poslopje, 6 svinj in 1 kravo, katero pa so še rešili. Voda je vdrila tudi v njegovo hišo in uničila vse pohištvo. V Mrakovi hiši je voda vdrila v stanovanje ge. Boršnerjeve skozi okna in vrata tako, da stanovalka ni imela časa, da bi se rešila. Voda ji je segla že do vratu ona pa je držala krčevito v rokah svoja 2 otroka in se upirala valovom. Z velikim naporom so jo rešili napol nezavestno. Malo nižje je stal lesen most, ki veže Guštanj s Tolstim vrhom. Voda ga je odtrgala. Suha napravi tam velik ovinek in valovi so odtrgali betonsko škarpno ob banovinski cesti Dravograd—Prevalje. Voda se je zlija po

cesti in jo v dolžini 100 m docela razdrlo. Ves promet je ukinjen. Največ škode pa je poplava prizadela peku Zavodniku. Vdrila je v pekarno, uničila vso opremo, razdejala parno peč in vse stroje. Razdejanje je bilo toliko hujše, ker je bila peč v obratu. Voda je uničila tudi vso zalogo moke, ki je je bilo okrog 70 vreč. Gasilci so z 2 motorizma sesalnika črpali vodo iz poplavljenih hiš, čistili blato in odnašali naplavljen material. Iz Guštanj so krenile orožniške patrulje na vse strani. 2 žagi. Žagar pri Schroleneckovi žagi je hotel k zapornicam pri jezu, pa se ni več vrnil ter domnevajo, da ga je odnesla voda. Osiandrov mlin je bil 2 m pod vodo, ki ga je močno poškodovala. Meža je močno narasla, vendar pa glavne vala vode še ni bilo. Nevihta traja deloma še dalje. Nalivi se drug za drugim ulivajo in ljudstvo je zelo razburjeno in s skrbjo pričakuje, kaj bo prinesla noč.

Nalivi v Ljubljani

Ljubljana, 15. junija.

Tudi v Ljubljani je bilo popoldne zelo soparno in je vse kazalo na nevihto. S štajerske strani so se privarili nad Ljubljano okoli 15. ure temni oblaki, iz katerih smo dobili prvi naliv med gromom in treskom. Tudi nekaj toče je padlo vmes. Ta pa ni trajala dolgo. Nehalo je deževati, na severozapadni strani se je pa še naprej bliskalo in grmel, kar je pričalo o strašnem neurju v tem delu banovine. Okoli 20. ure so se hudourni oblaki zopet zbrali nad Ljubljano in dobili smo drug veliki naliv. Strahotni bliski so zdaj pa zdaj preprežali severno nebo. Naliv je trajal pol ure. V nekaterih ljubljanskih cerkvah so zvonili hudo uro. Ko je dež ponehal, je na severu razsvetlevalo nebo samo še silno bliskanje, kateremu je sledilo zamolklo grmenje. Po vsem sodeč, je neurje zajelo tudi del Kamniške ravnine in Dolenjskega hribovja.

kar Franc, mojster. Namestnica ga. Berta Babčeva, učiteljica. Pri slučajnostih pa so zborovalci iznesli razne predloge glede društvenega dela.

Nesreča pri kopanju

Kranj, 15. junija.

Večkrat beremo o požrtvovalnosti najzvestejšega človekove spremljevalca — psa. Znanj so primeri, ko pes pogine na gospodarjevem grobu in podobno. Nekaj sličnega se je pripetilo v nedeljo v Kranju.

Vroč popoldansko solnce je izvabilo marsikoga, da se je šel kopat v hladno valovje Kokre ali Save. Trgovski vrtnar g. Franc Sušnik, najemnik vrta »Stara pošta« se je kopal v Kokri, v pečinah med Hujami. Ker ni znal plavati, je samo brodil po vodi. Kokra pa je tam zelo nevarna; pred leti je na tistem mestu utonil železniški uradnik Pipp. Sušnik je prišel v sredo reke, kjer je močan curek, ki ga je zagrabil, vrzel vznak in vlekel naprej. K sreči mu je prišlo par pogumnih mladeničev na pomoč. Potegnili so ga nezavestnega iz vode. Z umetnim dihanjem so ga zopet oživil in odpeljali domov.

S Sušnikom je bil tudi njegov psiček Ko je videl, da preti gospodarju nevarnost, je začel cviliti in hotel za njim. Končno se je pognal v vodo, curek ga je zagrabil z vso silo, ga zanesel med skale, kjer je utonil. Reka ima res na tistem mestu silno moč, sicer bi pes ne utonil. Le malokdaj se zgodi, da bi se pes ne rešil iz vode.

Razširjajte Jugoslovana!

Razvitje sokolskega prapora v št. Jerneju

Sokol v št. Jerneju je v nedeljo ob najkrajšem vremenu razvil svoj novi sokolski prapor, združen z 10-letnico svojega obstoja. Slavlja so se udeležila skoro vsa v novomeški župi včlanjena društva, mnogostevilno občinstvo in zastopniki oblastev.

Sredi vasi na trgu je bil postavljen okrašen oder, okoli katerega se je zbralo Sokolstvo in občinstvo. Društveni starosta brat Golob je pozdravil zbrano Sokolstvo, zastopnika banske uprave dr. Tomšiča, nakar so bile prirejene starosti SKJ prestolonasledniku Petru navdušene ovacije. Brat starosta je nato razvil novi prapor, kumica ga. Alba Tavčarjeva pa je pripela na prapor trobojni trak. Prapor je nato sprejel v varstvo praporščak brat Slavko Blatnik, ki je napravil predpisano sokolsko prisego. V imenu novomeške sokolske župe je govoril starosta brat dr. Vašič, ki je čestil šentjernejskemu Sokolu, bodreč ga k nadaljnjemu intenzivnemu sokolskemu delu. Za bansko upravo je govoril dr. Tomšič, pozivljajoč članstvo, da vztraja v svojem nesebičnem delu za kralja, domovino in narod. Po slavnosti razvitje se je vršila javna telodabva vseh oddelkov, kjer je zlasti nastop kmeljske šole na Grmu z lepo izvedenimi vajami napravil najboljši vtis. Po telodabvi se je vršila veselica, ki je potekala zelo prijetno. S proslave so bile odposlane pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju, prestolonasledniku Petru, ministrskemu predsedniku generalu Zivkoviču, podstarosti SKJ bratu Ganglu, banski upravi in komandantu divizije generalu Iliću.

Šentjernejskemu Sokolu iskreno čestitamo z željo, da bi novi prapor združil vse prave Jugoslovane pod svojim okriljem. Zdravo!

Prebrisana ciganka

Osleparila je praznoverno gospo, ki bi rada dobila otroka

Kranj, 14. junija.

V zadnjem času so se potikale po kranjski okolici večje in manjše tolpe cigankov. Na več mestih so imeli svoje šotore. Kranjskim orožnikom se je posrečilo, da so jih skoro popolnoma pregnali iz okolice mesta.

Stare in mlade ciganke so prosjale po mestu. Nekatere so od hiše do hiše prepevale ob spremljevanju kitare že tisočkrat prepele pesmi, druge pa so si ponagale na bolj premeten način. Prorokovale so iz kvart in potez na roki lahkovernim žeskam bodočnost ali jim prodajale zdravila. Seveda se danes že težko dobi kakva mestna gospodinja, ki bi postala žrtev zvitih cigankinih besed.

V petek, 12. t. m. popoldne je prišla ciganka, stara kakih 40 let, k neki kranjski gospe. Hotela ji je povedati srečo. Gospa pa ji je zaupno potožila, da nima otrok in da bi rada vedela, če jih bo kdaj imela. Ciganka ji je odgovorila, da se to da takoj pomagati. Brž ji je skuhalo neko zdravilno zelišče, ki naj bi ga pila gospa. Za to čudovito zdravilo je zahtevala od nje kar celo vrsto stvari: možko obleko, srajco, bluzo, dva zlata prstana, dve srebrni žlici in še 30 Din v denarju. Praznovarna gospa ji je v upanju na čudežno moč cigankinih rož vse to tudi izročila. Kakor hitro je imela ciganka v rokah zahtevane stvari, jo je takoj popihala brez sledu.

Osleparjena gospa je začela misliti trezneje in se je zbalala, kaj bo rekel mož, ko se vrne domov in ne bo našel svoje obleke. Vsa obupana je šla na orožniško poslojajo in izpovedala svoje lahkoumno radodarnost. Orožniki sedaj zasledujejo prebrisano ciganko. Mogoče se jim bo posrečilo, da jo bodo iztekli, sicer je pa ciganka podobna ciganki.

Kranj

Požar v Zgornjem Bitnjem. V soboto ponoči je pogorela Leopoldu Hafnerju, posestniku v Zg. Bitnjem opekarna. Vnelo se je samo. Gospodar ni pustil gasiti, ker bi se s tem popolnoma zakurila zaloga sveže opeke. Prizadeto škodo 10.000 Din krije Hafner z zavarovalnico.

Umetniška razstava. Umetniška razstava na Ljubljanskem velesejmu je nameščena v paviljonu »K«. Odprta je od 10 do 18 ure. Naši likovni umetniki so razstavili tu svoje najlepše umetnine in po pravici pričakujejo od javnosti moralne in gnotne podpore. Z moralnim uspehom so že zadovoljni, saj je obisk še dosti dober — vstopnine ni —, gnotni uspeh je pa odvisen od prodaje umetnin. Razstava je odprta do vstetega 18. t. m.

Novo mesto

S trešnje je padel 17-letni kočarjev sin Polde Jeruc iz Stopna pri Skočjanu. Fant je splezal na vrh češnje, ki se mu je odlomil. Pri padcu si je na trdih tleh zlomil desno roko pod laktom. Prišel je k Usmiljenim bratom v Kandijo. To je v njihovi bolnici letos prva žrtev češenj.

Braslovce

Na mesto venea za pokojnik Matijo Bošnjakom je daroval okoližni zdravnik g. dr. V. Cervinka na Polzeli revni šolski mladini braslovške šole večjo vsoto. Za dar se šolsko vodstvo v imenu mladine s tem najiskrenejše zahvaljuje.

Škofja Loka

Prenavljanje župne cerkve v Škofji Loki. Stavbno podjetje Angela Molinarja je pričelo te dni prenavljati notranjost župne cerkve sv. Jakoba. Delavci so imeli dovolj opravka, da so prepregli svetišče čez in čez s stavbnimi odri. Obnovljen bo najprej prostor okoli glavnega oltarja, potem pride na vrsto ostala cerkev. Obnovitvena dela bodo trajala več tednov. Istočasno bodo cerkev tudi nove orgle, o katerih je bilo toliko pisanja in debat. Krediti za prenovitev cerkve in za orgle so odobreni.

Jesenice

Blagoslovitev doma. Gasilno društvo na Hrušici si je postavilo svoj dom in ga je blagoslovilo to nedeljo. Izpred postaje na Jesenicah se je razvil lep sprevod proti sosednji vasi Hrušici. V sprevodu so bili jeseniški gasilci in tudi gasilci iz Hrušice, požarna bramba K. I. D., ženske v narodnih nošah, na čelu povorke pa je igrala godba na pihala K. P. D. Popoldne se je vršila veselica.

Izredni občni zbor Narodne banke

Na Vidov dan nastopi zakonska stabilizacijska doba naše nacionalne novčanice. Po novih določilih je valutarnopolitična dolžnost Narodne banke preskrba narodnega gospodarstva z novčanicami kot vrednostno merilo in plačilno sredstvo. Šele kot njena druga naloga sledi kreditna in devizna politika. Nižje vrednotenje dosedanjih zlatih in deviznih zalog se izvrši v korist države. Ravnotako se bo v svrhu odprave državnega dolga uporabljal oni znesek, ki pripada državi od dosedanjih dobičkov deviznega poslovanja. Državni banki se slavlja na razpolago 1400 milijonov dinarjev iz naslova stabilizacijskega posojila. Tako ostane kot državne obveznosti pri Narodni banki še 1800 milijonov dolga, ki se bo zmanjšal za nadaljnjih 300 do 400 milijonov z izdajo drobca. Preostali dolg 1500 milijonov dinarjev se bo amortiziral v naslednjih letih od državnega deleža na čistem dobičku banke.

Zlate devizne zaloge Narodne banke se vrednotijo s polnim koeficijentom 11, delniška glavica banke se vrednoti s koeficijentom 6 (500 predvojnih dinarjev = 3000 novih Din). Rezervni fond se bo zvišal.

V nedeljo ob 9. uri se je vršil v Beogradu izredni občni zbor Narodne banke, ki je razpravljal o teh vprašanjih. Guverner Bajloni je pozdravil navzočega vladnega komisarja gosp. Milana Dostanića in delničarje. V svojem govoru je posebno obrazložil pomen zborovanja, ki mora urediti položaj, ki je nastal po zakonski stabilizaciji dinarja. Podrobneje je prikazal mučeniško pot dinarja v dobi inflacije, ki se je dejansko končala meseca avgusta 1925, ko se je dinar končno ustalil. Pričeli so se razgovori o najetju stabilizacijskega posojila, zato je bilo potrebno misliti na reformo statuta Narodne banke, ki se je moral prilagoditi novemu stanju. Pogajanja s kr. vlado so z ozirom na ogromno delo dolgo potekala.

Narodna banka je prejela prolongacijo koncesije za dobo trideset let in možnost, da se

ta doba tudi še nadalje avtomatično podaljša. Glavni upravni odbor je vse predstavitve preučil in predlagal delničarjem sledeče:

1. predlog dogovora med državo in Narodno banko;
2. predloga zakona o Narodni banki;
3. predlog statuta Narodne banke.

S strani države, kakor tudi glavnega odbora Narodne banke se je storilo vse, da se pride do solucije, ki bo zadovoljevala splošne interese naše države in one delničarjev.

Vse te predloge smo v kratkem navedli v naši nedeljski številki in jih zato ne bomo ponavljali. (Op. ured.) — Po prečitanih predlogih se je oglašil k besedi g. dr. Vlade Marković, ki je k iznešenim predlogom postavil nekaj načelnih vprašanj. Valorizacija 10 milijonov zlatih dinarjev prvega kapitala Narodne banke, kapital Narodne banke, kreditiranje našega gospodarstva, zakon o denarju in pogodba med državo in Narodno banko ter je vsem tem vprašanjem posvetil nekaj analitičnih pripomb. V glavnem je govoril o štiri interesih delničarjev. Govoril je nadalje g. A. Stamenković, ki je tudi dodal nekoliko pripomb. Nadaljnji govornik g. Mih. Marinković je naglasil, da delničarji ne smejo imeti v vidu samo svoje lastne interese, pač pa v prvi vrsti morajo vpoštevati državne interese. On je mnenja, da bodo delničarji sprejeli tako pogodbo, kakor tudi zakon o denarju in statutu.

G. dr. Sečurov je naglasil, da je v delu Narodne banke nastal popoln preokret, zato je povsem naravno, da se mora pogodba med državo in banko preduragati. Po novem zakonu se pretvarja Narodna banka v poldržavno institucijo. To je moderna koncesija novčane ustanove. Brez dvoma je, da na mednarodnem denarnem tržišču obstoji tendenca po kolikor mogoče veliki avtonomiji emisijskih zavodov napram državnim oblastim. Današnji principi težijo za spremembami v nasprotnem smislu. Za tem sta govorila še gg. Tihomir Pančić in

Andrija Radović.

Za tem se je vršilo glasovanje o posameznih predlogih, ki so bili vsi sprejeti z vzklikom.

Sport

DRŽAVNO PRVENSTVO

Drugi usodni poraz Ilirije. — Nepričakovan poraz Hajduka v Zagrebu. — V ligah vodijo Concordia, BSK in Mačva.

Ljubljana, 15. junija.

Pretekla nedelja je prinesla slovenskemu nogometu nov hud udarec. Že v Splitu se je pokazalo moštvo Ilirije izven forme, nedelja je to potrdila. Ilirija je doživela na domačih tleh katastrofalni poraz, ki je sicer številčno manjši kot splitski, vendar relativno mnogo težji, ker tu ne more biti izgovora o tujem igrišču in publiki.

Hašk — Ilirija 8:1 (2:1).

Oba nasprotnika sta nastopila nekompletna, na obeh straneh smo pogrešali nekoliko običajnih igralcev. Pri Hašku sta manjkala Leinert in Babič, pri Iliriji Žitnik, Dekleva in Pogorelec. Blesure in razne neprilike so jim preprečile nastop.

Hašk: Zlatoper — Slivak, Remec, Gajer, Agić, Kunst — Simonelli, Hitrec, Kralj, Jeren, Wolf.

Ilirija: Malič — Strehovec, Bergles — Ice, Unterreiter, Krašovec — Pfeifer, Neli, Košak, Oman, Doberlet.

Igra je zelo trpela radi hude vročine, tempo je bil ves čas zmeren. Belo zeleni so bili pred odmorom nadmočni in nikakor ni kazalo, da bo prišel v drugi polovici preobrat. Po odmoru pa je Ilirija popolnoma popustila in je Hašk zabil še 6 golov.

Hašk je imel v Hitrecu igralca, ki danes sigurno nima para v Jugoslaviji. Njegova tehnična izvežbanost in silen strel, ki meji na popolnost, ga uvršča med najboljše na kontinentu. Nenastop Leinerta je popolnoma predrugačil Haškov napadalni sistem. Prejšnja hiperkombinacijska igra se je spremenila in postala zelo opasna radi predorov. To velja za desno stran, ki je pridno streljala, dočim je leva kazala še vedno nagujenje k običajni igri Haška.

Ilirija je opravičila splitski poraz. Moštvo je napravilo vtis popolne izčrpanosti in so le posamezniki tvorili častne izjeme. To velja za Omana, Icea, Berglesa in Unterreiterja. Vsi ostali so igrali daleč izpod forme. Tako žalostne slike, kot nam jo je nudilo moštvo Ilirije po odmoru, še skoro nismo videli.

Gole so zabili po vrsti: Jeren, Košak, Hitrec

Stavbne

nasvete

daje tehnični biro „Tehna“, Ljubljana, Mestni trg 25-1. 507

Fotomeyer

Maribor, Gosposka ul. 39. — Vse foto-potrebščine kakor aparati se dajejo na obroke. Izdelava amaterskih slik v 4 urah. 984

Bukova dva
trboveljski premog
pri tt.
KURIVO
LJUBLJANA
Dunajska cesta 33
(na Balkanu)
telefon št. 34 - 43

Javna dražba

večjega števila lisičjih in drugih kož, damskega letnega plašča iz kožuhovine, modelov za izdelovanje kap in potnega kovčega v konkurzni zadevi Petra Semka, se vrši v torek, 16. junija ob 2 pop. v pisarni konkurznega upravitelja dr. Vrtačnika Alojzija, advokata v Ljubljani, Selenburgova ul. 7-1. 1456

KLAVIRJI.

Predno kupite klavir, si oglejte mojo bogato zalogo prvovrstnih klavirjev. Prodajam najceneje, na najmanjše obroke, z garancijo. — Najcenejša izposojevalnica!

- Warbinek -

Ljubljana, 1300
Gregorčičeva ul. 5.

Kolesa 1422
po Din 1500.—

»CENTRA«
Ljubljana
Masarykova cesta

Nogavice, rokavice, volna in bombaž 463

saajceneje in v veliki izbiri pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska
ulica in Stari trg

Vsako priliko

je treba porabiti za utrđitev zdravja. Mnogi zdravju radi službenih ali poslovnih opravil ne morejo posvečati skrbnejše in trajnejše pažnje. Toda tudi pri polni zaposlitvi je dana možnost, da mislimo na svoje zdravje in storimo zanj vse, kar je ob najmanjši izgubi časa in sredstev mogoče. Treba je izbrati samo primerno metodo zdravljenja in se posluževati le onih letovišč in zdravilišč, katera so po svoji zdravniški službi, po učinkovitosti zdravilnih pripomočkov, po svoji prometni legi in po prijetnosti okolice sposobna, da ob najmanjši izgubi časa nudijo najlažje učinke.

Pri današnji draginji in pri današnji prezaoplenosti je tudi zdravljenje treba ekonomizirati.

Vse te predpogoje nudi

Radio-Thermalno kopališče Laško

Katero leži ob najprometnejši železniški progi; v kraju je telefon in brzojav; kopališče razpolaga z izredno dobro učinkujočo radio-thermalno vodo (37°C) v bazenu, kateri je eden največjih v državi, in v prostornih higijeničnih kabinah. Solne kopeli, veslanje in kopanje v mirni in topli Savinji. (27°C). Zdravnik v hiši, elektroterapija, masaža. Sobe parketirane, cene sobam in prehrani zmerne, najvišje od vseh drugih kopališč in zdravilišč, pri daljšem bivanju popust. Dietetična kuhinja. V nobenem drugem kopališču ni združenih toliko dobrih in prijetnih okolnosti, kakor v tem kopališču. Kopališče je v vseh ozirih modernizirano ter odgovarja vsem zahtevam higijene.

Podrobna pojasnila daje:

Uprava Radio-Therme Laško
(Dravska banovina)

1444

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, pretužno vest, da je naša srčno ljubljena mama, stara mama, teta in tašča, gospa

Marija Favai

vdova višjega železniškega uradnika in posestnika

dne 15. t. m. po dolgi mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb blage, nepozabne pokojnice bo v sredo, dne 17. junija 1931 ob 5. uri popoldne od doma žalosti, Medvedova cesta št. 38 (Spodnja Šiška) na pokopališče k Sv. Križu.

Töplitz-Schönau — Ljubljana — Celje — Maribor, dne 15. junija 1931.

Ivan Favai, profesor v Mariboru, Angelo Favai, trg. zastopnik v Celju, Karl Favai, trg. zastopnik v Ljubljani. Peter Favai, zasebni uradnik v Ljubljani, Pia Favai, zasebnica v Ljubljani, sinovi in hčerka in ostali sorodniki.

Naš srčno ljubljani soprog, oče, stari oče in brat, gospod

Jože Cotič

gostilničar

je danes po dolgem, voljno prenašanem trpljenju, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu preminul.

Pogreb draga pokojnika se vrši v torek, dne 16. junija 1931 ob 10. uri popoldne iz hiše žalosti, Šmartinska cesta 13, na pokopališče k Sv. Križu. Na željo pokojnika se venci hvaležno odklanjajo.

Ljubljana, dne 14. junija 1931.

Globoko žalostjo ostali

4. Kralj, Wolf 2.

Sodnik g. inž. Popović iz Beograda je bil slab v presoji foulov.

Publike radi vročine in — Splita, komaj preko 1000.

V predtekmi je kombinirana rezerva in juniorji Ilirije porazila podželeznega prvaka Elana iz Novega mesta s 5:0 (2:0).

Concordia — Hajduk 2:1 (0:0).

Državnemu prvaku Concordiji se je posrežilo zasluženo in sigurnejši kot kaže rezultat, poraziti močnejša z morja s 2:1.

V tekmi, kateri je prisostvovalo 6000 gledalcev, je bila Concordia svojemu renomiranemu nasprotniku v vsakem pogledu nadmočna. Do 8 minut pred koncem je vodila Concordia s 2:0 (Premrl 11 m in Živković). Za Haška je scortal Benčič iz 11 m.

Stanje tabele:

Concordia	5	4	1	0	10:5	9
Gradjanski	5	4	0	0	7:3	8
Hajduk	3	2	0	1	20:3	4
Hašk	5	1	1	3	12:10	3
Primorje	4	1	0	3	7:12	2
Ilirija	4	0	0	4	3:26	9

II. liga:

Beograd: Jugoslavija	—	Soko	3:2	(1:0).		
BSK	3	3	0	0	13:1	6
Soko	4	1	1	2	1:8	3
Sašk	2	1	0	1	3:2	2
Slavija	2	1	0	1	2:3	2
Jugoslavija	3	1	0	2	3:7	2
Jug	2	0	1	1	1:8	1

III. liga:

Subotica: Mačva — Sand 1:0 (1:0).						
Osijek: Gradjanski — Obilič 3:0 (0:0).						
Novi Sad: Slavija — PSK 5:3 (1:3).						
Pančevo: Slavija — PSK 5:3 (1:3).						
Mačva	5	5	0	0	5:0	10
Gradjanski	5	3	0	2	14:8	6
Slavija	5	3	0	2	9:7	6
Bačka	5	3	0	2	7:5	6
Vojvodina	4	2	0	2	9:5	4
Obilič	5	2	0	3	11:13	4
PSK	5	1	0	4	10:19	2
Sand	4	0	0	4	0:5	0

Sabljaški turnir SK Ilirije

V nedeljski številki smo že poročali o sabljaškem turnirju SK Ilirije. Danes prinašamo rezultate.

Dame: floret: 1. gđ. Marion Bele (I), 2. gđ. Joka Tavčar (I), 3. ga. Kušar (Maribor). Gospodje: sablja: 1. Gustav Raunacher (I), 2. in 3. Seunig Stane in Mandele (I), ki se bosta morala še boriti radi enakega števila zmag in dobljenih in danih zadetkov.

Turnir je pokazal od lani velik napredek v tehničnem oziru. Dočim so Ilirijani uporabljali moderni način napadanja s konico, so Mariborčani rabili velike zamahe. V nedeljo so se tudi oni prilagodili Ljubljancem.

Mariborski sport.

Nogometni turnir jugoslovanskih železniških klubov v Mariboru.

Maribor, 14. junija.

V soboto in nedeljo se je vršil na igrišču ISSK Maribor nogometni turnir železniških klubov iz cele države. Tekmovanje se je udeležilo 9 klubov in sicer iz Zagreba, Beograda, Niša, Sarajeva, Vel. Bečkereka, Subotice, Osijeka, Ljubljane in Maribora. Turnir je bil v vsakem oziru prvovrsten. Tekme so se odigrale brez najmanjšega incidenta in so v splošnem nudile lep sport.

Nasprotniki so se vrstili v sledečem vrstnem redu:

V soboto:
SK Železničar, Vel. Bečkerek : SK Železničar, Osijek 2:2 (2:0).

Oba kluba gojita zastarelo visoko igro. Tekma je bila živahna, včasih tudi prestra. Rezultat odgovarja poteku igre. Sodil je gosp. Jančič.

SK Železničar, Niš : SK ZSK Hermes Ljubljana 4:2 (1:1).

Ljubljanci so popolnoma razočarali in so bili v turnirju najslabše moštvo. Niš je imel lahko stališče in je tudi zaslužen zmagal. Sodil je g. Nemec.

SK Železničar, Maribor : SK Železničar, Sarajevo 7:2 (2:1).

Mariborčani so predvedli lepo kombinacijsko igro in so bili nasprotniku v vsakem oziru nadmočni. Lanski zmagovalci turnirja železniških klubov v Sarajevu je odpovedal na vsej fronti. Igral je sicer jako poštreno, toda močnemu nasprotniku ni bil kos. Sodil je g. Bergant. Njegove odločitve so bile včasih direktno smešne, razen tega je pa tudi pripustil tudi preostro igro.

ZAK, Subotica : SK Železničar, Zagreb 4:1 (1:0).

ZAK je bil boljši nasprotnik. Serviral je lepo primerno igro kratkih pasov. Moštvo je izredno hitro in prodorno. Zagrebčani so igrali podrejeno vlogo in so zasluženo izgubili.

Sodil je g. Vesnaver v splošnem dobro.

V nedeljo se je turnir nadaljeval.

SK Železničar, Vel. Bečkerek : SK Železničar, Sarajevo 3:2 (1:1).

Zasluzena zmaga boljšega nasprotnika. Bečkerek je drugi dan igral mnogo boljše, dočim je Sarajevo igral brez volje in ambicije. Sodil je g. Zupan iz Ljubljane.

SK Železničar, Osijek : SK Železničar, Niš 5:3 (2:2).

Niš je bil v prvem polčasu v precejšnji premoči, toda pred golom je bil premalo odločen. V drugi polovici pa je uspešno Osijeku zabiti tri gole in je tako odnesel zaslužen zmag. Sodil je g. Bergant. Bil je sicer objektivni, toda težim tekmam še ni dorastel.

ZAK, Subotica : SK Železničar, Maribor, 5:2 (2:0).

Zadnja tekma v turnirju je bila najzanimivejša. V prvem polčasu je bil ZAK boljši nasprotnik, v drugi polovici pa Mariborčani. — Krivdo na porazu nosi edino vratar, ki je bil nemogoč. Sodil je g. dr. Planinšek jako dobro. Njegova zasluga je, da se je tekma odigrala v mejah dostojnosti.

Po tekmi sta bila razdeljena zmagovalcem spominska pokala in sicer je prejel enega SK Železničar, Osijek, drugega pa ZAK Subotica.

Kultura

Iz naše glasbe

Vijolica z Montmartra.

Mi ji kaj reči. Zato pa njenemu ljubljanskemu režiserju Piskačku, Hrupna slika v II. dejanju se človeku naravnost upira. Mogoče ne bo radi nje oglašil tudi gospod Kajpravile? Pravimo pa to, da so vse te dvoumnosti in vsi dovtipi celo nesimpatično vijoličasti in izmučeni od vročine. Režiser je pa še vedno na Dunaju in se norčuje iz Čehov. In za to ga plačuje jugoslovanski minister prosvete. . . . Morda bi bilo umestno, da bi prevedli vse pred- in medvojne avstrijske psovke v slovenščino, da bo imela naša opereta večji in- kaso. Za delo se je žrtvoval dirigent Neffat in med drugimi nekaj naših najboljših oper- nih moči. Po II. dejanju sem dezertiral; po- noči se mi je sanjalo, da sem prosvetni mi- nister in da sem poslal Piskačka v zaslužni pokoj.

Dve produkciji šole glashbene Matice.

11. in 13. t. m. sta se vršili produkciji ma- tičnih učencev, ki sta pokazali smotreno delo in vzgojo naraščanja na zavodu. Slišali smo klavirsko in violinske točke, dve skladbi za čelo ter mladinski zbor. Navzlic hudi vročini je bila Filharmoniska dvorana obakrat dobro obiskana in so mladi nastopali junaško. Pro- ducirali so se učenci profesorjev Berana, Je- rava, Sonca, Staniča, Migliča, Slajsa, Ivančiča in Pavčiča, Doljševe, Praprotnikove, Hribar- Jerajeve, Smale-Svajgarjeve in Verbičeve.

Slavko Osterc.

Ljubljanski Zvon je prišel že z junijsko šte- vilko. Po daljšem premoru se je oglašil Tone Seliškar s socialno novelo o starem ljubezen- skem trikotu in s ciklom aktualnih pesmi (Iz dnevnika komisarja za ljudsko štetje). Jože Kرانje končuje svojo novelo o nesrečnem Janezu s Padeža, France Bevk objavlja ro- man (In solnce je obstalo). Josip Vidmar nadaljuje svoje kritične refleksije o Karama- zovih, Marija Boršnik pa študijo o patru Ben- venutu in Prešernu. V pisanim obzorju so kritike in poročila: Ocvirkovo o gledališču, Albrechtovo o Cankarjevih zbranih spisih, Gspanovo o Kandidu itd.

Levarjev uspeh v Zagrebu

Kakor smo že poročali je gostoval v soboto v zagrebškem gledališču gosp. Levar v vlogi Ignaca Glembaja. Vsi zagrebški listi prina- šajo o njegovem nastopu obširne in zelo ugod- ne kritike. Za danes objavljamo kritiko »Ju- tarnjega lista«, ki pravi:

»Kreacija g. Levarja je vsekakor zanimiva. Ona je izdelana takorekoč od samih majhnih arabeskih teatralnosti (teatralnosti v dobrem smislu besede). V prvem dejanju, samo dis- kretno naglašujoč fiziognomijo svoje vloge, v drugem dejanju v velikem in težkem prizoru »Leonom je podal g. Levar zelo močno in pla- stično igro. Ta igra morda ni bila v tonu v popolni harmoniji z interpretacijo zagrebške- ga ansambla. — Levarjev Glemбай vpliva me- stoma kot diskretna stilizacija. Tako prikazana vloga je del igre, kakor jo je intonirala Ga- vellina ljubljanska režija. Dočim je g. Verli režiral Glembajeve z minucioznim realizmom, jim je dal Gavella neko irealno, malo stilizi- rano noto, s katero dobivajo posamezne osebe v neki meri groteskno primes. Levarjev Ignac Glemбай je v zaključni sceni fascinanten in iz njega udarja že skoraj presilna prodornost. V vsem: lepa kreacija solidnega, svestnega in inteligentnega igralca.

Radio

Ljubljana, torek, 16. junija. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Salonski kvintet. 19.00 Prof. Pengov: Izdelova- nje točič v rastlinski tovarni. 19.30 Dr. Iv. Gra- fenauer: Nemščina. 20.00 Recitacije pesmi Mur- Aleksandrova. 20.30 Prenos iz Zagreba. 22.30 Čas, dnevne vesti, napoved programa za na- slednji dan.

Ljubljana, sredo, 17. junija. Opoldanski pro- gram odpade. 18.00 Salonski kvintet. 19.00 P. dr. R. Tominec: Portreti iz svetovne literature in umetnosti. 19.30 Dr. Nikola Preobraženski: Ruščina. 20.00 Koroški večer — izvajajo pevc kluba koroških Slovencev. 20.45 Griegov večer. Uvodno besedo govori dr. A. Dolinar. 22.00 Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, četrtek, 18. junija. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Salonski kvintet. 19.00 Dr. Mirko Rupel: Srbobravščina. 19.30 Drago Ulaga: Gimnastične vaje. 20.00 Dr. Lojze Čampa: Časnik in časni- karstvo. 20.30 Orgelski koncert. Izvaja prof. Tome. 21.30 Koncert Akademskoga pevskega zbora. 22.00 Prenos iz Bleda. 22.30 Čas dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, torek, 16. junija. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 20.15 Poročila. 20.30 Vi- olinski koncert (G. Streitner, Dunaj). 21.30 Kon- certni večer. 22.30 Novice. 22.40 Plošče.

Zagreb, sredo, 17. junija. 12.20 Plošče. 13.30 Novice. 20.15 Poročila. 20.30 Klavirska glasba. 21.50 Novice. 22.00 Zvočni film.

Beograd, torek, 16. junija. 12.45 Radio orke- ster. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Kvintet. 17.30 Klavirski koncert. 18.00 Narodne pesmi. 20.00 Komedija. 20.30 Zagreb. 22.30 Novice. 22.50 Večerni koncert Radio orkestra.

Beograd, sredo, 17. junija. 10.00 Šolski Radio. 11.30 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 16.00 Operetne arije. 17.30 Popoldanski kon- cert. 20.00 Predavanje. 20.30 Narodne. 21.00 Glasbene uganke III. 21.30 Komorna glasba. 22.00 Novice.

Praga, torek, 16. junija. 11.30 Plošče. 12.30 Brno. 14.30 Orkestralni koncert. 17.15 Plošče. 20.45 Igra.

Praga, sredo, 17. junija. 21.00 Poljudna glas- ba. 11.30 Plošče. 12.30 Radio orkester. 14.10 Plošče. 17.20 Plošče. 18.15 Človek in narava. 19.05 Brno. 20.35 Harfa (solo). 21.30 Kvartet (violoncello).

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

II. No.: 15.308/1.

1369

Razpust društva.

Društvo »Podružnica Sadjarskega in vrt- narskega društva v Velikih Laščah« je razpuščen, ker že več let ne deluje, nima ne članov niti imovine in torej tudi ne po- gojev za pravni obstoj.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani, dne 10. junija 1931.

*

V No. 3750/1.

1684—3—1

Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske ba- novine v Ljubljani razpisuje za preložitve cestnega ovinka pri km 3/4 banovinske ceste Celje-Lasko

1. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 6. julija 1931 ob enajstih v sobi št. 17 tehničnega oddelka v Ljub- ljani. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se proti plačilu napravni stroškov dobi- vajo med uradnimi urami istotam.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsote odo- brenega proračuna, ki znaša 218.427/20 Din.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz raz- glasa o licitaciji v »Službenih novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani, dne 13. junija 1931.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

C 270/31—1.

1671

Oklic.

Horvat Ignac, posestnik v Kapci št. 105, ki ga zastopa dr. Černe Ferdo, odv. v Dol- nji Lendavi, je vložil proti Horvat Stefanu, pos. v Kapci, tožbo zaradi 427/50 Din s prip.

Ustna sporna razprava se določa na 4. julija 1931. ob devetih pri tem so- dišču v sobi št. 21.

Toženi stranki se postavlja za skrbnika dr. Pikuš Janko, odv. v Dolnji Lendavi.

Okrajno sodišče v Dolnji Lendavi, odd. II., dne 3. junija 1931.

*

C 212/31—3.

1670

Oklic.

Udvardy Janez, pos. v Turnišču št. 46, zastopan po dr. Pikuš Jankotu, odv. v Dol- nji Lendavi, je vložil zoper Horvat Marijo, pos. v Turnišču, tožbo zaradi izdajanja pre- pisnega dovoljenja s prip.

Ustna sporna razprava se določa na 4. julija 1931 ob poldesetih pri tem so- dišču v sobi št. 21.

Ker je bivališče tožene stranke neznano, se ji postavlja za skrbnika dr. Črne Ferdo, odvetnik v Dolnji Lendavi.

Okrajno sodišče v Dolnji Lendavi, odd. II., dne 3. junija 1931.

*

C I 85, 86, 87/31—1.

1681

Oklic.

Tožeča stranka Voler Rozalija, posestnica v Podvolovleku št. 3, ki jo zastopa dr. Ro- sina Ernest, odvetnik v Gornjem gradu, je vložila tožbo:

1. proti toženi stranki Jeraj Janezu oz. dedičem, neznanega bivališča, radi prizna- nja zastaranja in dovoljenja izbrisa vknji- žene terjatve po 200 gl st. den. s prip., C I 85/31,

2. proti toženi stranki Jeraj Jožefu oz. dedičem, neznanega bivališča, radi prizna- nja zastaranja in dovoljenja izbrisa vknji- žene terjatve v znesku 300 gl 22 kr st. den. s prip., C I 86/31,

3. proti toženi stranki Vollouschegg (tudi Savolovšek) Francu oz. dedičem, neznanega bivališča, radi priznanja zastaranja in dovoljenja izbrisa vknjižene terjatve po 69 gl 12 kr st. den. s prip., C I 87/31.

Narok za ustno razpravo se je določil na 14. julija 1931 ob devetih pred tem sodiščem v sobi št. 7.

Ker je bivališče tožene stranke neznano, se postavlja Špende Franc, posestnik v Gor- njem gradu, za skrbnika, ki jih bo zastopal na njihovo nevarnost in stroške, dokler ne nastopi sama ali ne imenuje poobla- ščenca.

Okrajno sodišče v Gornjem gradu, odd. I., dne 9. junija 1931.

*

C I 82/31—1.

1680

Oklic.

Tožeča stranka Blatnik Marija prej vd. bila Smovršnik roj. Golob, posestnica v Le-

pičjuvi št. 3, je vložila po dr. Josina Er- nestu, odvetniku v Gornjem gradu, proti to- ženi stranki Gaber Elizabeti, Barbari in Antonu oz. dedičem, vsi neznanega biva- lišča, radi priznanja zastaranja in dovolje- nja izbrisa tabularnega stavka k opravični št. C I 82/31—1 tožbo.

Narok za ustno razpravo se je določil na 14. julija 1931 ob devetih pred tem sodiščem v izbi št. 7.

Ker je bivališče tožene stranke neznano, se postavlja Špende Franc, posestnik v Gornjem gradu, za skrbnika, ki jo bo za- stopal na njeno nevarnost in stroške, dok- ler ne nastopi sama ali ne imenuje poobla- ščenca.

Okrajno sodišče v Gornjem gradu, odd. I., dne 8. junija 1931.

*

T IV. 25/31—2.

1662

Amortizacija.

Na prošnjo Mihaela Senica, posestnika v Rudniku pri Jurklostru, se uvede postop- anje v svrhu amortizacije sledečih vred- nostnih papirjev, ki jih je prosilec baje izgubil, ter se njih imejitelj poziva, da uve- ljavi tekom 6 mesecev, počenši s 22. ma- jem 1931., svoje pravice. Sicer bi se po poteku tega roka proglasilo, da so vred- nostni papirji brez moči.

Oznamenilo vrednostnih papirjev: Vložna knjižica Celjske posojilnice v Celju št. 21.253 z vlogo po Din 1-950/39, glaseča se na ime Miha Senica.

Okrajno sodišče v Celju, odd. I., dne 22. maja 1931.

*

Ne. I. 138/31—3.

1672 3—1

Amortizacija.

Na prošnjo tvrdke M. Masterl v Stražišču se uvaža postopanje za amortizacijo zača- sne priznanice direktorije državnih železnic v Ljubljani št. 38/LXVI z dne 28. dec. 1929. v 5 komadih obveznic 2½ ratne štete, ka- tero je imenovana tvrdka kot kavicjo polo- žila.

Imetnik te priznanice se pozivlja, da uveljavi svoje pravice tekom 6 mesecev od dneva tega oklica, ker se bo sicer pri- znanica po preteku tega roka izrekla za neveljavno.

Okrajno sodišče v Kranju, odd. I., dne 12. junija 1931.

*

E 479/31—9

1663

Dražbeni oklic.

Dne 10. julija 1931 ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba ne- premičnin: zemlj. knjiga a) d. o. Velika Varnica, vl. št. 56, 162, 176, b) d. o. Gradi- šče, vl. št. 170.

Cenilna vrednost: a) 23.484 Din, 8.014 Din, 8314 Din, b) 3400 Din; vrednost pritlikline: ad a) 200 Din; najmanjši ponudek: ad a) 16.325 Din, 5596 Din, 5544 Din in ad b) 2270 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri draž-

benem naroku pred začetkom dražbe, si- cer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na draž- beni oklic, ki je nabit na uradni deski te- ga sodišča.

Okrajno sodišče v Ptuj, 5. junija 1931.

Konkurzni razglasi

S 8/31—2.

1678

646.

Konkurzni oklic.

Razglasitev konkurza o imovini Smoleja Rudolfa, trgovca v Mariboru, Ruška c. 2, registrovanega pod firmo Smolej Rudolf v Mariboru. Konkurni sodnik dr. Kovča Fran, sodnik okrožnega sodišča v Mariboru. Upravnik mase dr. Komavli Danilo, odvet- nik v Mariboru. Prvi zbor upnikov pri ime- novanem sodišču, soba št. 84, dne 22. ju- nija 1931. ob devetih.

Oglasitveni rok do 28. julia 1931. Ugotovitveni narok pri imenovanem so- dišču dne 30. julija 1931 ob enajstih.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 12. junija 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

1683

Razpis.

Razpisujemo nabavo razne železnine in drugega materiala. Pogoji in podatki za pogodbo na dan 25. junija se dobijo pod št. 2710 pri Direkciji drž. rudnika Za- bukeveca.

Direkcija drž. rudnika Zabukeveca, dne 13. junija 1931.

*

1682

Razpis.

Za ureditev ene učne sobe in stranišča pri osnovni šoli razpisuje krajevni šolski odbor na Polzeli v srezu celjskem oddaje zidarskih, plesarskih in mizarskih del.

Proračun za posamezna dela kakor tudi vpogled v šolski pisarni. Pismene ponudbe je staviti šolskemu odboru najkasneje do vključno 28. junija t. l. opoldne.

Krajevni šolski odbor si pridržuje pra- vico za oddajo del ponudniku po svoji uvi- devnosti.

Krajevni šolski odbor na Polzeli, 12. junija 1931.

Razne objave

1673

Razid društva.

Filatelistično društvo »Orient« v Celju se je razšlo, ker nima ne članov ne imovine. Celje, dne 26. maja 1931.

Kumeršek, s. r., Hoppe Emanuel, s. r., bivši tajnik, dentist, bivši predsednik

„Petovla“, usnjarska industrija d. d. na Bregu pri Ptuj.

Bilanca dne 31. decembra 1930.

Aktiva		Pasiva	
	Din		Din
1. Gotovina v blagajni in banki	904.274/52	1. Glavnica	1.500.000/—
2. Vrednostni papirji	60.000/—	2. Rezervni sklad	24.160/—
3. Dolžniki	2.991.106/22	3. Amortizacijski fond	1.385.640/46
4. Stavbe in posestva 2.088.714/60		4. Upniki	14.515.378/79
odpis	88.714/60	5. Dobiček za leto 1930 15.294/04	
5. Stroji in inventar 4.267.157/70		prenos iz leta 1929 15.318/74	30.612/78
odpis	547.157/70		
6. Zaloge (surovine, polproiz- vod, izdelano blago)	8.380.411/29		
	18.055.792/03		18.055.792/03

Zguba Račun zgube in dobička 31. decembra 1930.

Zguba		Dobiček	
	Din		Din
1. Odpisi	635.872/30	1. Kosmati dobiček	7.859.842/13
2. Davki in takse	268.989/72		
3. Obresti in tečajno razlike	1.371.156/32		
4. Dnine	2.217.885/80		
5. Razni stroški	3.350.643/95		
6. Dobiček za leto 1930	15.294/04		
	7.859.842/13		7.859.842/13

S knjigami in prilogami primerjali in našli v soglasju.

Nadzorstvo:

Julij Mihelič l. r., predsednik.
Pančurac Cilenšek l. r. Ludwig Schön l. r.
člana.

Breg pri Ptuj, dne 31. decembra 1930.

Za knjigovodstvo:

A. Selinger l. r. Bražko Soldat l. r.

E. M. Remarque:

Pot nazaj

Roman

(Copyright by M. Feature Syndicate.
Ponatis, tudi v izvečku, prepovedan.)

Če pa je vendar neka pot, Ludvik — kaj mi pomaga — ko pa ni tebe —

Za drevesi se počasi dviga večer. S seboj prinaša zopet nemir in žalost. Na grob strmim.

Po pesku škripljejo koraki. Ozrem se. Georg Rahe je. Ves skrban me je opazoval in mi začel prigovarjati, da naj grem domov.

»Dolgo časa te že nisem videl, Georg,« sem dejal medpotoma, »kje si bil?«

Napravil je neodločno kretnjo. »Poizkusil sem že mnogo poklicev.«

Rad bi mu povedal nekaj o tistem, kar sem prej občutil, toda ne morem najti pravih besed.

Med hojo je Georg s palico sekal volnene glavice osata. »Vse sem si ogledal, Ernest — poklice, ideale, politiko; — toda v ta podjetja, v katerih bo vedno zmagovala povprečnost, ne spadam.«

Hoja me je malo utrudila, zato sva se na Klosterbergu vsedla na klop.

115

Zvoniki v mestu so bleščali zeleno, iznad streh se je kadilo, srebrno se je vil dim iz dimnikov. Georg je pokazal doli: »Ko pajki preže tisti tam v svojih pisarnah, prodajalnah, poklicih, vsak pripravljen drugega izžeti. In kaj vse drugo visi nad njimi — družine, društva, oblasti, zakoni, država! Pajčevina nad pajčevino! Gotovo, lahko se imenuje tisto življenje in lahko je človek ponosen, če se plazi šestdeset let pod tistim. V vojni smo se pa učili, da čas ni merilo za življenje. Zakaj naj torej štirideset let stopam samo niže in niže? Dolga leta sem stavil vse na eno karto, vložek je bilo vedno življenje; — kaj naj igrar zdaj za pfenige in za majhne napredke?«

»Zadnje leto nisi bil več v jarkih, Georg,« sem dejal, »pri letalcih je bilo to vse drugače. Včasih po več mesecev nismo videli sovražnika, samo krma za topove smo bili. Ničesar ni bilo treba zastavljati; samo čakati je bilo treba, da je zadel človeka strel.«

»Saj ne govorim o vojni, Ernest — o mladosti in tovarištvu govorim —«

Nisem mu odgovoril; na Ludvika in Alberta sem mislil.

»Ko v rastlinjaku smo živeli,« je dejal Georg zamišljeno. »Danes smo že stari ljudje. Dobro je, če je človek na jasnem z vsem. Ničesar ne obžalujem. Tako zaključujem. Vsa pota so ko zastavljena. Pre-

ostaja samo vegetirati. Tega pa nočem. Prost hočem ostati.«

»Oh, Georg,« sem vzkliknil, »kar govoriš tu, zveni po koncu! Vendar mora biti tudi za nas kje kak začetek! Danes sem ga občutil. Ludovik je vedel zanj, toda on je bil preveč bolan —«

Roko mi je položil na ramo. »Le postani koristen, Ernest —«

Naslonil sem se nanj. »Če ti to praviš, potem je to grdo. Toda za vsem tem mora biti še tovarištvo, o katerem dozda še ničesar ne slutimo.«

Molče sva sedela drug poleg drugega. »Kaj boš zdaj počel, Georg?« sem vprašal čez nekaj časa.

Zamišljen mi je odgovoril. »Jaz, Ernest? Samo vsled golega slučaja v vojni nisem padel — to me napravlja nekoliko smešnega.«

Odrinil sem njegovo roko in strmel vanj. Potem me je pomiril. »Najprvo se bom zopet za nekaj časa odpeljal proč —«

Gledala sva na mesto in na dolgo vrsto topolov, pod katerimi smo nekdaž taborili in se igrali Indijance. Georg je bil vedno poveljnik. Tako sem ga ljubil, kot morejo ljubiti samo dečki, ki o ljubezni ničesar ne slutijo.

Najine oči so se srečale. »Old Shatterhand,« je dejal tiho Georg in se smehljaj.

»Winnetou« sem odvrnil prav tako tiho.

Francoski poslanik Herberta

Francoskega poslanika v Moskvi Herberta-a je vlada odpoklicala z njegovega mesta in ga imenovala za poslanika v Madridu. Herberta je veljal kot zagovornik sporazuma med Francijo in Rusijo.

Nemški polkovnik — knez Kirgizov

Iz Moske poročajo, da so čisto slučajno našli v nekem od ostalega sveta silno oddaljenem gnezdu nekega nemškega polkovnika, ki je prišel med vojno v rusko ujetništvo, in sicer kot kneza nekega rodu Kirgizov.

Polkovnik je hotel po izbruhu bolševiške revolucije iz Rusije na skrivaj pobegniti domov. Begunec so pa ruski vojaki zasledovali in so ga tudi ranili. Težko ranjeni polkovnik se je komaj še privlekel do neke kirgiške naselbine. Kirgizi so ga prav gostoljubno sprejeli. Tam sta mu stregli dve ženski in on se je po tamošnjem običaju z obema oženil. Polagoma se je navadil vseh kirgiških navad in je postal popoln Kirgiz. Ljudje so ga sčasoma tako vzljubili, da so ga izvolili za načelnika svojega rodu.

Ko so sedaj polkovnika našli, so mu dali na prosto voljo, ali se hoče vrniti domov v Nemčijo ali pa ostati še zanjprej v Rusiji. On se je odločil za Rusijo, češ da je že popolnoma pozabil na evropske sege.

Doma pa ima mož ženo in 3 otroke, ki ga gotovo že dolgo objokujejo kot mrtvega...

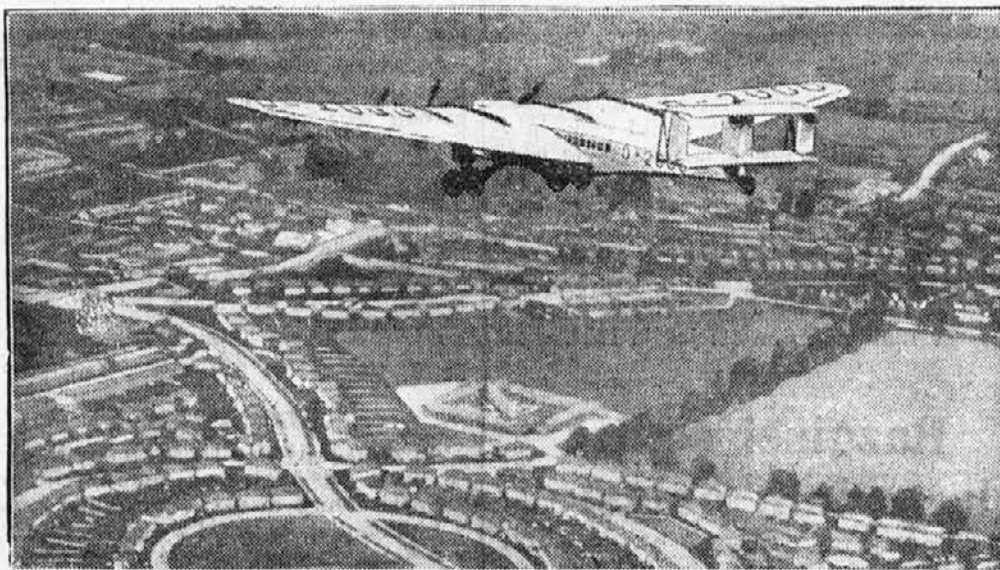
Kopanje nekdaž in danes

V starih časih so se ljudje silno radi kopali in mi še dandanes občudujemo sijaj in krasoto javnih kopališč, ki so jih zgradili močni rimski cesarji za rimsko prebivalstvo. Kopanje je ostalo od tedaj naprej v visokih časih še tja do konca srednjega veka, ko je nastal nenaden preokret proti kopanju.

Takrat so namreč razsajale po celi Evropi najrazličnejše nalezljive bolezni in čisto nepričakovano se je začelo širiti med ljudmi nazarjanje, da se bolezni najbolj širi s kopanjem. Zato so najprej zaprli vsa mestna kopališča, potem pa prepovedali tudi kopanje na prostem in končno so splošno začeli imeti kopanje za »nekaj grdega«.

Proti kopanju so začeli nastopati duhovniki in zdravniki in mnogi so se bahali s tem, da se niso kopali celo svoje življenje. Državne oblasti pa so prepovedale kopanje pod strogi kaznimi.

Najbolj so divjali proti kopanju v 17. in 18. stoletju. Francoški »solčni kralj« Ludvik XIV. (1638—1715) se je javno hvalil, da ni nikdar stopil v kopel in v njegovem krasnem gradu v Versaillesu ni bilo nobene kopalnice. Tudi knezi in drugi plemiči niso imeli kopalnic na svojih gradovih in vsa tista gospoda, ki se je sukala okoli velikašev na dvorih, ni bila nikdar umita. To vidimo na slikah iz tiste dobe. Ko je namreč gospoda vstala, so pristopili k posteljam strežaji, ki so obrisali gospo-

Letalo »D 2000« nad Londonom

V Nemčiji izledano veleletalo »D 2000« je priletelo 11. junija v London, kjer bo postavljeno v redno zračno prometno službo. Letalo so svečano sprejeli zastopniki letalstva.

Najdaljši most preko Donave v Nemčiji

Najdaljši most preko Donave v Nemčiji je most, ki so ga te dni dogotovili pri Deggendorfu na Bavarskem.

Dva staro-bavarska lesoreza

Lesoreza predstavljata dva prizora križnega pota. Obe umetniški bosta te dni prodani na javni dražbi.

do z otiračami, potem pa se je gospoda zopet napravila (napudrala). O vodi pa ni bilo nikjer ne duha ne sluha.

Seveda ni čudno, da so tedanji kavalirji tako lepo »dišali« po svojem potu in po drugi umazaniji, da niso imeli nikdar dovolj parfumov, da so mogli iti med ljudi.

Današnja splošna navada kopanja in umivanja pa je prišla k nam iz Anglije v začetku preteklega stoletja. Na Angleškem so namreč prvi spoznali vrednost vode in snažnosti za človeško zdravje.

Srečen otok

V Rokavskem zalivu (med Anglijo in Francijo) nedaleč od francoskega vojnega pristanišča Cherbourg leži otok Sark. Nekateri pravijo temu otoku tudi Serk. O tem otoku pravijo, da je najsrečnejši otok na svetu.

Na tem otoku ne poznajo davkov in tudi ne vojaške dolžnosti. Parlament na tem otoku se setane samo enkrat na leto. Avtomobili so tam prepovedani. Vreme in podnebje pa je tam vedno spomladansko lepo. Kljub vsem tem prednostim pa se ljudje ne priseljujejo na ta otok, mogoče zato ne, ker je premajhen: dolg je namreč samo 6 kilometrov, širok pa poldrug kilometer.

Otok obdajajo od morske strani silne pečine. Zato so se nekdaž naselili na otoku morski roparji, ker je otok baš zaradi pečin silno težko dostopen. Morske roparje so kasneje pregnali z otoka, prebivalci iz bližnje francoske Normandije in njihovi potomci živijo na tem otoku še danes. Prebivalcev pa šteje otok celih 506, 224 moških in 282 žensk.

Prebivalci so silno starokopitni in se na vso moč branijo vsake novotarje. Vseh zadnjih 600 let niso imeli na tem otoku nobene prekucije, njihova ustava pa je vzor fevdalnega sistema. Poglavar otoka priznava sicer angleškega kralja za svojega vrhovnega gospodarja, toda doma je on neomejen gospodar, kateremu se brezpogojno pokorijo vse prebivalstvo. Otok si je znal ohraniti od 13. stoletja dalje vso neodvisnost in ravno tako tudi svoj stari jezik: kdor se hoče z otočani pogovarjati, mora znati staro-normandijski jezik. Poglavar otoka pa ni nikaka »visoka« osebnost, ampak lovi ribe in obdeluje svojo zemljo kakor drugi otočani: Edina posebna pravica, ki jo ima, je to, da sme loviti ribe v vseh vodah, kjer jih hoče. Vlado pa prevzame lahko tudi ženska in baš sedaj je ženska poglavar otoka, ki je to čast podedovala po svojem očetu.

Otok je en sam velik in skrbno obdelan vrt. Vseh kmetij je okoli 50; te kmetije se pa ne smejo povečavati in tudi nobenega kosa zemlje ne sme nihče prodati. — Na vsakem posestvu je lepa normandijska kmečka hiša, z vsemi potrebnimi gospodarskimi poslopji vred. Gospodarji so ob enem tudi člani domačega parlamenta, ki zboruje, kakor reče, enkrat na leto in sicer v ljudski šoli. Tu pa ni niti »desničarjev« niti »levičarjev«, ampak vsi kmeti mirno pove svoje mnenje o vsaki stvari. Če pa se gospodarji ne morejo glede kakšne stvari zediniti, prelože sejo za pol ali pa na prihodnje leto.

Prebivalci plačujejo samo učitelje in pogrebce; to znese za vsakega gospodarja po 80 frankov na leto. Ceste si popravljajo sami; delajo obvezno po 7 dni na leto.

Dohodke pa dobiva otok od carine, od taks na veselice in od takse na pse. Imajo pa tudi svojo narodno gardo, ki je seveda samo za parado; oborožena je s prastarimi puškami in topovi. V verskem oziru so silno strpni, čeprav pripadajo trem protestantskim sektam.

Leta 1914 — začetek svetovne vojne — prebivalcev tega otoka ni niti najmanj vznemirilo. Mobilizacije ni bilo in vsi so ostali lepo doma.

Sodnika, ki razsoja njihove dokaj redke spore, si pa izberejo sami izmed sebe. On sodi, kadar se mu zazdi, to je, kadar ima pač čas in veselje za ta posel. Kazni so pa samo denarne; jetnišnice ali celo smrtne kazni pa ne poznajo.